

Članak 117.

- (1) Danom stupanja na snagu ovog zakona, na teritoriju Federacije prestaje primjena Zakona o električnoj energiji ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/02 i 38/05).
- (2) Danom stupanja na snagu ovog zakona, na teritoriju Federacije prestaje primjena Zakona o elektroenergetskoj inspekciji ("Službene novine Federacije BiH", broj 8/02).

Članak 118.

- (1) Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Radoje Vidović, v. r.

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Fehim Škaljić, v. r.

На основу члана IV.Б.7. а)(IV) Устава Федерације Босне и Херцеговине, доносим

УКАЗ
О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЕЛЕКТРИЧНОЈ
ЕНЕРГИЈИ У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ

Проглашава се Закон о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине који је донио Парламент Федерације БиХ на сједници Представничког дома од 02.07.2013. године и на сједници Дома народа од 25.07.2013. године.

Број 01-02-775-02/13
12. августа 2013. године
Сарајево

Предсједник
Живко Будимир, с. р.

ЗАКОН
О ЕЛЕКТРИЧНОЈ ЕНЕРГИЈИ У ФЕДЕРАЦИЈИ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Опште одредбе

- (1) Овим Законом уређује се функционисање електроенергетског сектора, електропривредне дјелатности, развој тржишта електричне енергије, регулисање тржишта, општи услови за испоруку електричне енергије, планирање и развој, изградња, реконструкција и одржавање електроенергетских објеката, надзор над провођењем закона и друга питања од значаја за обављање електропривредне дјелатности у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација).
- (2) Пренос електричне енергије, активности везане за пренос, међународна трговина, управљање, вођење електроенергетског система, балансно тржиште и тржиште помоћних услуга нису регулисани овим законом.

II. ЦИЉЕВИ

Члан 2.

Циљеви

- (1) Овим Законом као правним оквиром се стварају услови за развој тржишта електричне енергије.
- (2) Узимајући у обзир одредбу става (1) овог члана, циљеви овог Закона су:
 - 1) обезбјеђење континуираног, сигурног и квалитетног снабдијевања купаца електричном енергијом;

- 2) подстицај развоја у области електроенергетике и диверсификација извора електричне енергије;
- 3) подстицај за домаћа и страна улагања;
- 4) укључивање у међународно тржиште електричне енергије, путем јединственог тржишта електричне енергије у Босни и Херцеговини;
- 5) економично и рационално кориштење електричне енергије;
- 6) енергетска ефикасност;
- 7) увођење конкуренције, транспарентности и спречавање нежељених ефеката монопола;
- 8) заштита околине у складу са прописима и домаћим и међународним стандардима;
- 9) заштита интереса корисника система и
- 10) кориштење обновљивих извора енергије.

III. ДЕФИНИЦИЈЕ И ПОЈМОВИ

Члан 3.

Дефиниције

Изрази употребљени у овом закону имају слиједећа значења:

- 1) "Директни вод" означава далековод који повезује изоловано мјесто производње са изолованим купцем или далековод који повезује произвођача електричне енергије и добављача електричне енергије ради директног снабдијевања њихових властитих објеката, подружница и квалификованих купаца.
- 2) "Дистрибуција" значи развођење електричне енергије путем средњенапонске и нисконапонске дистрибутивне мреже са циљем испоруке купцима, али не укључује снабдијевање.
- 3) "Дистрибуирана производња" значи производњу електричне енергије у објектима за производњу електричне енергије прикљученим на дистрибутивни систем.
- 4) "Дозвола за рад (лиценца)" значи овлаштење надлежног органа за обављање одређене електропривредне дјелатности.
- 5) "Електроенергетски субјект" значи правно лице које је основано у складу са Законом о привредним друштвима и обавља најмање једну од сљедећих дјелатности: производња, пренос, дистрибуција, снабдијевање или трговина електричне енергије.
- 6) "Енергетска дозвола" значи управни акт који издаје Федерално министарство енергије, рударства и индустрије (у даљем тексту: Министарство) инвеститору у поступку прикупљања потребних дозвола за изградњу производног електроенергетског објекта.
- 7) "Енергетска ефикасност/управљање потражњом" значи цјеловит или интегрални приступ, са циљем утицаја на количину и временски распоред потрошње електричне енергије ради смањења потрошње примарне енергије и вршних оптерећења, давањем предности улагањима у мјере за енергетску ефикасност у или друге мјере, као што су уговори о снабдијевању са прекидима, умјесто на улагања у повећање производних капацитета, уколико прве представљају најефикаснију и најеконичнију могућност, узимајући у обзир позитиван утицај смањења потрошње енергије на околину, као и сигурност снабдијевања и аспект трошкова дистрибуције који су с тим повезани, а

- што укључује и смањење дистрибутивних губитака.
- 8) "Физичко лице" је оно лице која је регистровано у складу са Законом о обрту за обављање дјелатности производње електричне енергије у објектима инсталисане снаге до 150 kW.
 - 9) "Хоризонтално интегрисано друштво" значи електропривредно друштво или групу електропривредних друштава које обавља најмање једну од дјелатности производње ради продаје, или преноса или дистрибуције или снабдјевања електричном енергијом и неку другу дјелатност која није везана за електропривредну дјелатност.
 - 10) "Интегрисано привредно друштво" значи вертикално или хоризонтално интегрисано електропривредно друштво.
 - 11) "Интерконектор" значи опрему која се користи за повезивање електроенергетских система.
 - 12) "Јавни снабдјевач квалификованих купаца" (у даљем тексту: Јавни снабдјевач) значи снабдјевача који има обавезу да снабдијева квалификованог купца када он не одабере свог снабдијевача на тржишту електричне енергије на начин и под условима које прописује Регулаторна комисија.
 - 13) "Концесија" значи право обављања привредне дјелатности кориштењем природних богатстава, добара у општој употреби и обављања дјелатности од општег интереса.
 - 14) "Комерцијални купац" значи купца електричне енергије који није из реда домаћинства и јавне расвјете, а чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем напонског нивоа нижег од 1 kV.
 - 15) "Корисник система" значи свако правно лице које снабдијева, или правно и физичко лице које бива снабдијевано путем преносног или дистрибутивног система.
 - 16) "Крајњи купац" значи купца који купује електричну енергију за властите потребе.
 - 17) "Купац" значи купца на велико или крајњег купца електричне енергије.
 - 18) "Купац из категорије домаћинства" значи купца који купује електричну енергију за употребу у властитом домаћинству, искључујући комерцијалне или професионалне дјелатности.
 - 19) "Купац који није домаћинство" значи свако физичко или правно лице које купује електричну енергију која није намијењена за употребу у властитом домаћинству, укључујући произвођаче и купце на велико.
 - 20) "Купац на велико" значи правно или физичко лице које купује електричну енергију ради препродаје унутар или изван система у ком је регистрован.
 - 21) "Квалификовани купац" значи купца који може слободно куповати електричну енергију од снабдјевача/трговца којег сам изабере.
 - 22) "Квалификовани произвођач" значи произвођача који у појединачном објекту за производњу електричне енергије производи електричну енергију, користећи отпад или обновљиве изворе енергије на економски примјеран начин, укључујући комбинирани циклус производње топлотне и електричне енергије, који је усклађен са заштитом околине, а који такав положај може стећи на основу рјешења надлежног органа.
 - 23) "Мало предузеће" значи свако привредно друштво које задовољава најмање два од три наведена критерија: да има мање од 50 упослених, да остварује укупни годишњи приход мањи од 2 милиона KM и чија је вриједност пословне имовине на крају пословне године мања од 1 милион KM, а чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем напонског нивоа нижег од 1 kV.
 - 24) "Неквалификовани купац" значи купца за којег се електрична енергија добавља на регулисани начин и по регулисаним цијенама (тарифама).
 - 25) "Независни произвођач" значи произвођача који не обавља дјелатност производње електричне енергије као јавну услугу, а који поседује властите објекте за производњу електричне енергије ради продаје на тржишту.
 - 26) "Обавеза јавне услуге" значи загарантовани ниво услуге коју ће електропривредно друштво пружити купцима у општем друштвеном и економском интересу ради обезбјеђења сигурности снабдјевања, редовности, квалитета и цијене снабдијевања, као и заштите животне средине, укључујући енергетску ефикасност и употребу енергије из обновљивих извора.
 - 27) "Обновљиви извори енергије" значе обновљиве нефосилне изворе енергије (вјетар, сунце, геотермални извори, таласи, плима/осека, хидроенергија, биомаса, депонијски гас, гас из постројења за прераду отпада и биогаз).
 - 28) "Оператор дистрибутивног система" значи правно лице које поседује лиценцу-дозволу за дјелатност дистрибуције и надлежно је за погон, управљање, одржавање, изградњу и развој електродистрибутивне мреже и прикључивање нових купаца и произвођача.
 - 29) "Помоћне услуге" значе све услуге потребне за функционисање преносног или дистрибутивног система.
 - 30) "Повезани системи" значе одређени број преносних и дистрибутивних система повезаних путем једног или више интерконектора.
 - 31) "Прикључак" значи склоп електричних водова и уређаја средњег и ниског напона, укључујући и обрачунско мјерно мјесто, којима се објекат купца/произвођача повезује са дистрибутивном мрежом, искључујући успонске водове који су саставни дио грађевине, а преко којих се повезује мјерно мјесто купца.
 - 32) "Производња" значи производњу електричне енергије.
 - 33) "Произвођач" значи физичко или правно лице које производи електричну енергију.
 - 34) "Произвођач за властите потребе" значи физичко или правно лице које електричну енергију производи за властите потребе.
 - 35) "Референтна цијена електричне енергије" значи откупну цијену електричне енергије из постројења која користе обновљиве изворе и когенерацију чија се производња не потиче и користи се за утврђивање накнада које се плаћају за обновљиве изворе, а утврђује је Регулаторна комисија.
 - 36) "Резервни снабдјевач" значи снабдјевача који има обавезу да квалификованог купца снабдијева електричном енергијом у случајевима када одабрани снабдјевач престане да врши снабдијевање квалификованог купца електричном енергијом.

- 37) "Снабдијевање" значи продају електричне енергије купцима, укључујући препродају електричне енергије.
- 38) "Сигурност" значи сигурност снабдијевања, електроенергетску сигурност и техничку сигурност.
- 39) "Снабдјевач" значи свако правно лице које посједује дозволу за обављање дјелатности снабдијевања купаца електричном енергијом, издату од стране надлежног регулаторног тијела.
- 40) "Трговац" значи свако правно лице које се бави трговином електричном енергијом и који посједује дозволу издату од стране надлежног регулаторног тијела.
- 41) "Трговина" значи куповину и продају електричне енергије, искључујући продају крајњем купцу.
- 42) "Универзална услуга" значи дио јавне услуге којом се гарантује прикључак и снабдијевање по разумним, једнаставно и лако упоредивим и транспарентним цијенама купцима из категорије домаћинстава, малим предузећима и комерцијалним купцима како је даље дефинирано у члану 13. овог закона.
- 43) "Вертикално интегрисано друштво" значи електропривредно друштво или групу електропривредних друштава у којима исто лице или више истих лица имају право да директно или индиректно управљају друштвом, гдје друштво или група друштава обавља најмање једну од дјелатности преноса или дистрибуције и најмање једну од дјелатности производње или снабдијевања електричном енергијом.

IV. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА СТРАТЕГИЈА, ПОЛИТИКА И ПЛАН РАЗВОЈА

Члан 4.

Електроенергетска стратегија

- (1) Министарство израђује, Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације) предлаже, а Парламент Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Парламент Федерације) доноси Енергетску стратегију Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Енергетска стратегија Федерације).
- (2) Саставни дио Енергетске стратегије Федерације је Електроенергетска стратегија Федерације.
- (3) Електроенергетска стратегија Федерације састоји се од:
- 1) Електроенергетске политике,
 - 2) Стратешког плана развоја електроенергетског сектора (у даљем тексту: Стратешки план),
 - 3) Акционог плана који дефинише стратешке активности које се требају имплементирати (у даљем тексту: Акциони план).
- (4) Електроенергетска стратегија Федерације доноси се за период од најмање 20 година.
- (5) Министарство разматра и прати реализацију Електроенергетске стратегије Федерације и утврђених циљева и по потреби ажурира сваке три године, а измјене и допуне исте врше се по процедури из става (1) овог члана.
- (6) Електроенергетска политика и Стратешки план доносе се за период од најмање 20 година, разматрају се најмање сваке три године и ажурирају по потреби, а измјене и допуне истих врше се по процедури из става (1) овог члана.
- (7) Електроенергетска стратегија Федерације утврђује развој електроенергетске инфраструктуре усклађено са

Стратешким планом и Просторним планом Федерације, истовремено утврђујући потребна улагања у јавну инфраструктуру, као и очекивани ниво улагања домаћих и страних улагача у електроенергетски сектор.

(8) Електроенергетска стратегија Федерације припрема се у сарадњи са кантонима.

Члан 5.

Електроенергетска политика

- (1) Влада Федерације проводи електроенергетску политику у складу са Електроенергетском стратегијом Федерације.
- (2) Електроенергетском политиком се обезбјеђује:
- 1) осигурање сигурног, поузданог и квалитетног снабдијевања електричном енергијом;
 - 2) промовисање уравниотежености развоја електроенергетског сектора у цјелини узимајући у обзир промјене у потрошњи;
 - 3) повећање кориштења доступних примарних извора енергије;
 - 4) промовисање кориштења обновљивих извора енергије и енергетске ефикасности;
 - 5) осигурање ефикасног кориштења и производње електричне енергије;
 - 6) заштита права и интереса свих учесника у електроенергетском сектору;
 - 7) доношење програма заштите угрожених купаца;
 - 8) осигурање заштите околине (еколошке равнотеже) при обављању енергетских активности;
 - 9) промовисање инвестиција и осигурање развоја електроенергетског сектора и увођење нових технологија у електроенергетском сектору;
 - 10) промовисање конкуренције у електроенергетском сектору према принципима недискриминације и транспарентности и промовисање конкуренције на тржишту електричне енергије;
 - 11) имплементација обавеза вршења јавне и универзалне услуге;
 - 12) имплементација међународних обавеза у електроенергетском сектору.

Члан 6.

Стратешки план развоја електроенергетског сектора

- (1) Стратешки план обухвата слиједеће:
- 1) развој електроенергетске инфраструктуре, изградњу нових електроенергетских објеката ради обезбјеђења сигурности снабдијевања и задовољавања потрошње електричне енергије, уз уважавање технолошких и економских критерија, а у складу са критеријима за заштиту животне средине;
 - 2) развој и мјере за подстицање употребе обновљивих извора енергије и производње електричне енергије из обновљивих извора енергије;
 - 3) мјере за повећање ефикасности кориштења енергије;
 - 4) дугорочну пројекцију електроенергетског биланса са дефинисаном динамиком и начином остваривања и праћења развоја из тач. 1) и 2) овог члана, укључујући и оцјену остварених ефеката;
 - 5) увођење нових технологија у електроенергетски сектор;
 - 6) мјере економичног и рационалног кориштења електричне енергије;
 - 7) мјере подршке институцијама за енергију у Федерацији и

- 8) оквирна финансијска средства за реализацију Стратешког плана.
- (2) Стратешки план из става (1) овог члана мора бити усклађен са Просторним планом Федерације и просторним плановима кантона.

Члан 7.

Акциони план

- (1) Ради остваривања циљева утврђених Електроенергетском политиком и Стратешким планом, доноси се Акциони план на период од десет година.
- (2) Акциони план из става (1) овог члана садржи:
- 1) начин, динамику и мјере за остваривање Стратешког плана;
 - 2) динамику и рокове изградње и реконструкције електроенергетских објеката;
 - 3) податке о субјектима одговорним за реализацију планираних програма и пројеката;
 - 4) податке о висини потребних финансијских средстава, изворима финансирања, укључујући и процјену нивоа улагања домаћих и страних инвеститора у електроенергетски сектор и
 - 5) друге елементе значајне за спровођење Стратешког плана.
- (3) За надзор над провођењем Стратешког плана и Акционог плана надлежно је Министарство.
- (4) Министарство израђује и доставља Влади Федерације годишњи Извјештај о реализацији Стратешког плана и Акционог плана.
- (5) Извјештај из става (4) овог члана садржи:
- 1) резултате остварене у претходној години у односу на постављене циљеве;
 - 2) оцјену утицаја остварених резултата имплементације;
 - 3) приједлог мјера за повећање ефикасности имплементације и
 - 4) оцјену потребе дораде Стратешког плана и Акционог плана.

Члан 8.

Усклађивање планова

- (1) Дугорочни и краткорочни планови произвођача, оператора дистрибуције, снабјевача, Регулаторне комисије за енергију у Федерацији, као и других субјеката у електроенергетском сектору требају бити усклађени са Електроенергетском стратегијом Федерације.
- (2) Јединице локалне и кантоналне управе су обавезне да хармонизирају своја постојећа, односно нова планска документа са Електроенергетском стратегијом Федерације.

Члан 9.

Биланс енергетских потреба

- (1) Влада Федерације, на предлог Министарства, доноси дугорочне, трогодишње и годишње билансе енергетских потреба Федерације који ће: предвидјети потрошњу енергије, изворе (типове) енергије и мјере које ће се примјењивати да би се задовољила потрошња енергије и енергената у назначеном периоду.
- (2) Биланс енергетских потреба Федерације чини један од полазних докумената који се користе у припреми израде Енергетске стратегије Федерације.
- (3) Министарство доноси Правилник о билансу енергетских потреба којим се прописују садржај и начин доставе података које су тијела и институције федералне власти, кантонална тијела и институције, јединице локалне самоуправе и енергетски субјекти

дужни доставити Министарству ради утврђивања приједлога биланса енергетских потреба.

- (4) Правилником из става (3) овог члана ће се дефинисати обавезе јединица локалне самоуправе и енергетских субјеката за достављање потребних података кантоналним министарствима надлежним за израду биланса енергетских потреба кантона.

Члан 10.

Електроенергетски биланс

- (1) Дугорочни електроенергетски биланс се доноси за период од десет година уз константно годишње ажурирање.
- (2) Годишњи електроенергетски биланс се доноси најкасније до 31. октобра текуће године за идућу годину. Годишњи електроенергетски биланс обавезно садржи:
- 1) план потреба по појединим врстама примарне енергије и енергената;
 - 2) план обезбјеђења појединих врста примарне енергије и енергената;
 - 3) начин на који се осигуравају потребе снабдијевања појединим врстама енергената укључујући примарну (обновљиви и необновљиви извори енергије) и финалну енергију;
 - 4) годишњи план, односно мјесечне планове производње електричне енергије;
 - 5) годишњи план, односно мјесечне планове потрошње електричне енергије;
 - 6) биланс снага на мрежи преноса, укључујући и планове резерви;
 - 7) план набавке електричне енергије од индустријских електрана и независних произвођача;
 - 8) план испоруке и набавке електричне енергије по основу уговора о купопродаји, укључујући план увоза-извоза електричне енергије;
 - 9) план губитака електричне енергије;
 - 10) план залиха енергије у акумулацијама хидроелектрана;
 - 11) план набавки и потреба за угљем и течним горивима;
 - 12) план ремонта, ревитализације и реконструкције производних капацитета;
 - 13) годишњи ниво резервних капацитета (маргина резерве) електроенергетских постројења и објеката;
 - 14) потребне нивое радних резерви сваке године и захтјеве везане за енергетску ефикасност за сваку годину.

Члан 11.

Привремене смјернице електроенергетске политике

- (1) До доношења електроенергетске политике Министарство припрема, Влада Федерације доноси, а Парламент Федерације даје сагласност на привремене смјернице електроенергетске политике за све учеснике у електроенергетском сектору укључујући и Регулаторну комисију за енергију.
- (2) Поступак измјена и допуна привремених смјерница за учеснике у електроенергетском сектору и Регулаторну комисију за енергију проводи се према ставу (1) овог члана.

V. ЕЛЕКТРОПРИВРЕДНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Члан 12.

Електропривредне дјелатности

- (1) Електропривредним дјелатностима, које су предмет овог закона, сматрају се:

- 1) производња електричне енергије;
 - 2) дистрибуција електричне енергије;
 - 3) снабдијевање електричном енергијом и
 - 4) трговина електричном енергијом.
- (2) Електропривредне дјелатности из става (1) овог члана обављају електроенергетски субјекти основани у складу са Законом о привредним друштвима ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 7/09 и 63/10) и регистровани за обављање барем једне од наведених дјелатности из става (1) овог члана, уз услов да добију дозволу за обављање дјелатности од Регулаторне комисије.
- (3) Изузетно од одредби из става (2) овог члана, производњом електричне енергије, на начин и под условима утврђеним овим Законом, могу се бавити и физичка лица која су основана у складу са Законом о обртну и сродним дјелатностима ("Службене новине Федерације БиХ" број 35/09) и која ту дјелатност обављају у статусу обртника, у објектима инсталисане снаге до 150 kW, уз услов да добију дозволу за обављање дјелатности производње електричне енергије утврђену овим законом и уз обавезу уписа у регистар порезних обвезника у складу са Законом о порезу на доходак ("Службене новине Федерације БиХ" бр.10/08, 9/10, 44/11).
- (4) Производња електричне енергије за властите потребе не сматра се електропривредном дјелатношћу.

Члан 13.

Јавна услуга

- (1) Електроенергетском субјекту, у општем економском и друштвеном интересу може се наметнути обавеза јавне услуге која ће обезбједити сигурност снабдијевања, редовност, квалитет и цијену снабдијевања, као и заштиту животне средине, укључујући енергетску ефикасност, употребу енергије из обновљивих извора и заштиту околине, а све у складу са важећим прописима Федерације и међународним уговорима које је закључила Босна и Херцеговина.
- (2) Обавеза вршења јавне услуге утврђује се у дозволи за рад коју издаје Регулаторна комисија.
- (3) Обавезе јавне услуге су јасно дефинисане, транспарентне, недискриминирајуће и провјерљиве и биће објављене.
- (4) Свим домаћим и страним електроенергетским субјектима гарантује се равноправност приступа домаћим купцима под истим условима и у складу са овим Законом.
- (5) Влада Федерације доноси програм за заштиту угрожених купаца, којим ће се дефинисати активности које се односе на заштиту угрожених купаца од искључења електричне енергије као и заштиту купаца у удаљеним подручјима.
- (6) Програм заштите угрожених купаца из става (5) овог члана чини саставни дио Електроенергетске политике, а до доношења исте, саставни дио Привремених смјерница електроенергетске политике.
- (7) Као дио обавезе јавне услуге, електроенергетски субјекти којима је та обавеза наметнута у складу са ставом (1) овог члана, дужни су пружати универзалну услугу снабдијевања електричном енергијом свим крајњим купцима из категорије домаћинстава, малим предузећима и комерцијалним купцима, на подручју њиховог дјеловања, у складу са Електроенергетском политиком Федерације.

- (8) Купци из става (7) овог члана имају право да буду снабдијевани електричном енергијом одређене квалитете по разумним, лако и јасно упоредивим и транспарентним цијенама.
- (9) Квалификовани купци који су на тржишту и квалификовани купци који нису одабрали снабдјевача на слободном тржишту имају право снабдијевања од стране јавног снабдјевача у складу са одредбама овог закона и правилника о снабдијевању квалификованих купаца електричном енергијом којег, у року до шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, прописује Регулаторна комисија, а који, поред осталог, обавезно садржи:
 - 1) динамику укидања тарифних ставова за поједине категорије купаца до потпуног отварања тржишта,
 - 2) начин снабдијевања квалификованих купаца, успоставу јавног снабдјевача, његова права и обавезе,
 - 3) права и обавезе квалификованих купаца,
 - 4) поступак и услове промјене снабдјевача,
 - 5) услуге резервног снабдјевача, услове под којима квалификовани купац може користити услуге резервног снабдјевача, критериј за његов одабир, као и начин формирања цијена електричне енергије резервног снабдјевача, те вријеме трајања услуге резервног снабдјевача,
 - 6) методологију за утврђивање цијена услуге снабдијевања од јавног снабдјевача.

Члан 14.

Раздвајање дјелатности

- (1) Електроенергетски субјект који обавља двије или више електропривредних дјелатности, или уз електропривредну дјелатност обавља и другу дјелатност, дужан је те дјелатности обављати функционално раздвојено.
- (2) Функционално раздвајање из става (1) овог члана укључује:
 - 1) раздвајање рачуна у интерном рачуноводству вертикално интегрисаног друштва на начин да:
 1. одвојено води пословне књиге и рачуноводство за електропривредне дјелатности производње, дистрибуције, снабдијевања и трговине електричном енергијом,
 2. одвојено води пословне књиге и рачуноводство за друге неелектропривредне дјелатности које обавља,
 3. сачини и објави одвојене финансијске извјештаје (биланс стања, биланс успјеха, извјештај о новчаним токовима) и друге извјештаје за сваку електропривредну дјелатност и неелектропривредну дјелатност одвојено, а у складу са прописима којим се уређује рачуноводство и ревизија.
 - 2) Раздвајање пословног управљања с циљем:
 1. обезбјеђења одвојеног пословног управљања различитим електропривредним дјелатностима којим се обезбјеђује раздвојено и независно остваривање међусобних комерцијалних интереса,
 2. обезбјеђења услова да лица која су у управљачкој структури у једној електропривредној дјелатности не могу бити чланови у управљачкој структури вертикално интегрисаног друштва,
 3. обезбјеђење услова да лица запослена у једној електропривредној дјелатности не

могу обављати послове у другој електро-привредној дјелатности.

VI. ТРЖИШТЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Члан 15.

Тржиште електричне енергије

- (1) У складу са одредбама Уговора о успостави Енергетске заједнице Југоисточне Европе, актима Државне регулаторне комисије за електричну енергију (у даљем тексту: ДЕРК), актима Регулаторне комисије и овим законом су утврђене основне смјернице функционисања, развоја и надзора тржишта електричне енергије.
- (2) Развој тржишта електричне енергије, проводиће се у складу са Електроенергетском политиком, реформом енергетског сектора, овим законом, проведеним прописима донесеним на основу закона и актима ДЕРК-а и Регулаторне комисије.

Члан 16.

- (1) Електропривредне дјелатности утврђене овим законом обављат ће се у складу са правилима којима се уређују односи на тржишту електричне енергије или као пружање јавне услуге.
- (2) Електропривредне дјелатности производње електричне енергије ради продаје на тржишту и снабдијевања електричном енергијом квалификованих купаца обављају се према правилима којима се уређују тржишни односи у којима електропривредни субјекти слободно договарају количину, цијену и услове испоруке електричне енергије, закључењем краткорочних и дугорочних уговора или директним учешћем на организираном тржишту.
- (3) Електропривредне дјелатности производње електричне енергије за неквалификоване (тарифне) купце и за квалификоване купце који се снабдијевају од јавног снабдјевача у складу са чланом 13. став (9) овог закона, дистрибуција електричне енергије, као и снабдијевање електричном енергијом неквалификованих (тарифних) купаца и квалификованих купаца који се снабдијевају од јавног снабдјевача у складу са чланом 13. став (9), обављају се у оквиру вршења обавезе јавне услуге.

VII. РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГИЈУ

Члан 17.

Регулаторна комисија

- (1) Ради остваривања циљева из члана 2. овог закона и регулисања тржишта електричне енергије у Федерацији, основана је Регулаторна комисија за електричну енергију у Федерацији Босне и Херцеговине, која овим законом мијења име у Регулаторна комисија за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Регулаторна комисија).
- (2) Регулаторна комисија има три члана (предсједника и два члана Регулаторне комисије).

Члан 18.

Правни статус Регулаторне комисије

- (1) Регулаторна комисија је специјализирана, самостална, независна и непрофитна организација у Федерацији.
- (2) Регулаторна комисија има својство правног лица.

Члан 19.

Назив и сједиште Регулаторне комисије

- (1) Назив Регулаторне комисије је: Регулаторна комисија за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине.
- (2) Сједиште Регулаторне комисије је у Мостару.

Члан 20.

Печат Регулаторне комисије

- (1) Регулаторна комисија има печат који се израђује, употребљава и чува у складу са Законом о печату Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/94, 21/96 и 46/07).

Члан 21.

Надлежност Регулаторне комисије

- (1) Регулаторна комисија има слиједеће надлежности:
 - 1) надзор и регулисање односа између производње, дистрибуције, снабдијевања и купаца електричне енергије, укључујући и трговце електричном енергијом, у складу са овим законом и проведеним актима Регулаторне комисије;
 - 2) надзор тржишта електричне енергије;
 - 3) доношење методологије и критерија за утврђивање тарифних ставова за неквалификоване купце, провођење усвојене методологије и вршење надзора над примјеном тарифних ставова за неквалификоване купце, као и доношење методологије и критерија за утврђивање цијена услуге јавног снабдјевача, времена трајања услуге јавног снабдјевача и вршење надзора над примјеном цијене услуге јавног снабдјевача;
 - 4) доношење методологије и утврђивање тарифних ставова, рокова и услова за коришћење дистрибутивних система. Тарифни ставови треба да омогуће неопходна улагања у дистрибутивну мрежу, која се треба извести на начин којим ће се осигурати одрживост и развој мреже;
 - 5) утврђивање тарифних ставова за неквалификоване купце;
 - 6) утврђивање цијена услуге јавног снабдјевача до потпуног отварања тржишта електричне енергије или давање сагласности на цијене услуге јавног снабдјевача након потпуног отварања тржишта електричне енергије;
 - 7) доношење методологије за утврђивање накнаде, рокова и услова за прикључак на дистрибутивну мрежу;
 - 8) давање сагласности на износ накнада за прикључак на дистрибутивну мрежу;
 - 9) издавање, обнова, пренос или одузимање дозвола за производњу, дистрибуцију, снабдијевање, трговину електричне енергије и оператора за обновљиве изворе енергије и когенерације;
 - 10) издавање претходне сагласности за изградњу директних далековода у складу са проведеним актом;
 - 11) доношење Општих услова за испоруку електричне енергије (у даљем тексту: Општи услови) и Мрежних правила дистрибуције;
 - 12) доношење методологије о начину утврђивања гарантованих откупних цијена електричне енергије из постројења која користе обновљиве изворе и когенерацију;
 - 13) утврђивање референтне цијене електричне енергије за постројења која користе обновљиве изворе и когенерацију;
 - 14) доношење методологије за утврђивање трошка угља који се користи за производњу електричне енергије до потпуне дерегулације производње;
 - 15) утврђивање трошка угља за термоелектране у складу са прописаном методологијом за утврђивање цијене угља који се користи за

- производњу електричне енергије до потпуне дерегулације производње;
- 16) прописује процедуру и критерије за одабир Резервног снабдјевача, укључујући и вријеме трајања услуге Резервног снабдјевача, те врши надзор над примјеном цијене услуге Резервног снабдјевача;
 - 17) покретање поступка за издавање прекршајних налога у складу са казним одредбама закона;
 - 18) доношење методологије за утврђивање количина и цијене за обрачун електричне енергије по основу неовлашћене потрошње;
 - 19) провођење арбитраже како је утврђено у чл. 39. и 40.
- (2) Регулаторна комисија осигурава недискриминацију, ефикасну конкуренцију и ефикасно функционисање тржишта електричне енергије, обрађујући посебну пажњу на:
- 1) квалитет снабдијевања електричном енергијом који се односи на квалитет услуга, а посебно на:
 1. вријеме потребно Операторима дистрибутивних система за обављање прикључења и поправки;
 2. непрекидност напајања;
 3. квалитету електричне енергије;
 - 2) раздвајање рачуна и управљања, ради избјегавања унакрсних субвенционирања између дјелатности производње, дистрибуције и снабдијевања;
 - 3) објављивање одговарајућих информација Оператора дистрибутивног система које се односе на приступ дистрибутивној мрежи и кориштење дистрибутивне мреже;
 - 4) чување повјерљивости комерцијално-пословних информација које користе Оператори дистрибутивног система;
 - 5) услове, правила и тарифе за прикључење нових произвођача електричне енергије који гарантују објективност, транспарентност и равноправност, посебно узимајући у обзир трошкове и користи различитих технологија које користе обновљиве изворе енергије, од дистрибуиране производње и когенерације и
 - 6) Испуњавање обавеза Оператора дистрибутивног система утврђених овим законом и подзаконским актима.
- (3) Поред надлежности из става (1) и (2) овог члана, Регулаторна комисија ће обављати и послове прописане јој другим законима и прописима из области енергије.
- (4) Регулаторна комисија ће послове из своје надлежности из ст. (1), (2) и (3) овог члана обављати у складу са Електроенергетском стратегијом и Електроенергетском политиком Федерације, као и привременим смјерницама из члана 11. овог закона.
- Члан 22.
- Обавезе Регулаторне комисије
- (1) У извршавању својих овлашћења и обављању својих функција према овом закону Регулаторна комисија је обавезна да:
 - 1) у складу са међународним нормама и стандардима Еуропске уније, Електроенергетском политиком, реформом енергетског сектора, проведеним прописима и актима ДЕРК-а осигура постепено увођење, регулисање и развој тржишта електричне енергије, као и да осигура транспарентне и равноправне односе између свих учесника на тржишту;
 - 2) штити права учесника у енергетском сектору (купце, операторе дистрибутивног система, произвођаче, снабдјеваче и трговце);
 - 3) ствара услове за ефикасан, поуздан и економичан систем производње, дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом;
 - 4) ствара услове за конкурентност у производњи и снабдијевању електричном енергијом;
 - 5) ствара услове за ефикасност, економичност и сигурност при кориштењу електричне енергије;
 - 6) ствара одговарајуће услове за одрживост и развој електроенергетског система (производње и дистрибуције);
 - 7) регулише квалитет услуга на свим нивоима, као и тарифе и накнаде које се плаћају за регулисане услуге у дистрибуцији, имајући у виду интересе и потребе свих корисника за снабдијевање електричном енергијом;
 - 8) надгледа ефикасност механизма и процеса ради осигурања равнотеже између потражње и понуде електричне енергије;
 - 9) потиче учеснике у електроенергетском сектору на активности везане за сигурност људи и заштиту околиша;
 - 10) прати и надгледа извршавање одредби и услова из издатих дозвола и
 - 11) доноси проведбене прописе за остваривање прописаних надлежности.
- Члан 23.
- Извјештавање и сарадња Регулаторне комисије
- (1) Регулаторна комисија о свом раду подноси извјештај Парламенту Федерације најмање једном годишње.
 - (2) У свом раду Регулаторна комисија сарађује са ДЕРК-ом, Независним оператором система за Босну и Херцеговину (у даљем тексту: НОС БиХ) и јединственом компанијом за пренос електричне енергије у Босни и Херцеговини, Електропреносом Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Електропренос БиХ).
 - (3) У извршавању својих надлежности и обавеза, Регулаторна комисија сарађује са свим субјектима у електроенергетском сектору Федерације.
- Члан 24.
- Именовање чланова Регулаторне комисије
- (1) Чланови Регулаторне комисије бирају се у поступку спроведеном по јавном конкурс, који се објављује у најмање два дневна листа и "Службеним новинама Федерације БиХ".
 - (2) На основу овлашћења Владе Федерације, Министарство расписује јавни конкурс из става (1) овог члана.
 - (3) Ранг листу кандидата за чланове Регулаторне комисије утврђује комисија за рангирање кандидата (у даљем тексту: Комисија).
 - (4) Комисију из става (3) овог члана именује Влада Федерације.
 - (5) Рјешење о именовању Комисије објављује се у "Службеним новинама Федерације БиХ".
 - (6) Влада Федерације, у року од 30 дана од дана пријема предлога ранг листе од стране Комисије, утврђује предлог за именовање чланова Регулаторне комисије и исти, уз претходно прибављену сагласност председника и потпредседника Федерације, доставља Парламенту Федерације.
 - (7) Парламент Федерације, на основу предлога из става (6) овог члана, именује чланове Регулаторне комисије.

- (8) При именовању чланова Регулаторне комисије мора се осигурати равноправна заступљеност конститутивних народа у Федерацији.

Члан 25.

Руковођење Регулаторном комисијом

- (1) Радам Регулаторне комисије руководи предсједник.
- (2) Предсједник Регулаторне комисије може овластити другог члана Регулаторне комисије да привремено обавља неке или све дужности предсједника.
- (3) Функција предсједника Регулаторне комисије је измјењива и траје годину дана.
- (4) Регулаторна комисија именује секретара Регулаторне комисије.

Члан 26.

Посебни услови које морају испуњавати чланови

Регулаторне комисије

- (1) Поред општих услова предсједник и чланови Регулаторне комисије морају испуњавати, између осталих, и следеће посебне услове за именовање:
 - 1) Висока стручна спрема из области инжењерства, економије или права са одговарајућим вишегодишњим професионалним искуством у енергетском сектору;
 - 2) Претходно искуство и знања о питањима везаним за енергетске дјелатности, посебно о питањима технологије, економије, права или заштите околине;
 - 3) Способност креативног доприноса у реформи енергетског сектора;
 - 4) Доказани успјешни резултати рада током радног искуства;
 - 5) Комуникацијске и организацијске способности;
 - 6) Способност управљања финансијским и људским ресурсима и наклоњеност тимском раду и
 - 7) Знање енглеског језика или неког другог свјетског језика.
- (2) Предсједник и чланови Регулаторне комисије морају бити држављани Босне и Херцеговине са сталним пребивалиштем у Федерацији.

Члан 27.

Мандат члана Регулаторне комисије

- (1) Мандат члана Регулаторне комисије траје пет година.
- (2) Исто лице може бити највише два пута именовано у састав Регулаторне комисије.

Члан 28.

Околности због којих се не може обављати функција члана Регулаторне комисије

- (1) Чланови Регулаторне комисије не могу:
 - 1) бити међусобно у браку или сродству у првој линији, у побочној линији до трећег степена закључно, као и по тазбини до другог степена закључно;
 - 2) бити лица кажњавана за кривична дјела или правоснажно осуђена за кривично дијело због злоупотребе службене дужности, корупције, преваре или друго кривично дијело које их чини неподобним за обављање дужности у Регулаторној комисији;
 - 3) бити чланови органа законодавне, извршне или судске власти и надзорног или управног одбора било којег привредног друштва;
 - 4) обављати дјелатности или проводити активности које су у супротности са начелима транспарентности и недискриминације на тржишту електричне енергије у Федерацији;

- 5) имати лични, породични или финансијски интерес у електроенергетском сектору;
 - 6) бити припадници било које политичке странке, нити се активно укључивати у политичке активности,
 - 7) бити власници привредног друштва/обрта или обављати било какву привредну дјелатност у било којем својству.
- (2) Околности из става (1) тачке 2) овог члана документују се одговарајућом потврдом надлежних судских органа, а околности из тач. 3), 5) и 6) изјавом издатом под материјалном и кривичном одговорношћу.

Члан 29.

Престанак функције члана Регулаторне комисије

- (1) Функција члана Регулаторне комисије престаје:
 - 1) ако је члан Регулаторне комисије неоправдано одсутан са више од три узастопне сједнице Регулаторне комисије;
 - 2) када Парламент Федерације усвоји писану оставку на чланство у Регулаторној комисији, даном њеног усвајања и
 - 3) када члан Регулаторне комисије буде разријешен дужности због околности из става (2) овог члана и члана 35. овог закона.
- (2) Ако је неки члан Регулаторне комисије постао дјелимично или потпуно пословно неспособан, или се испунио један од услова који ограничавају именовање за члана Регулаторне комисије из члана 28. овог закона, ако током мандата буде осуђен за учињено кривично дјело или је оптужен за кривично дјело злоупотребе положаја и овлаштења, или ако не обавља дужност члана Регулаторне комисије у складу са законом и другим прописима који регулишу ову област, Влада Федерације предлаже Парламенту Федерације разрјешење таквог члана са функције по хитном поступку.
- (3) Са престанком функције члана Регулаторне комисије, као посљедицом околности из члана 35. овог закона или смрти члана Регулаторне комисије, именује се друго лице које мора испуњавати услове прописане овим законом и другим прописима, а свако лице које буде тако именовано остат ће на тој функцији до истека мандата претходника.
- (4) За случај околности из става (1) тачка 1) и става (2) овог члана, секретар Регулаторне комисије и најмање један од чланова Регулаторне комисије дужни су без одлагања обавјестити Владу Федерације о насталим околностима ради поступања у складу са ставом (2) овог члана.

Члан 30.

Покретање поступка избора и именовања члана Регулаторне комисије

- (1) Министарство, у року од шест мјесеци прије истека мандата члана Регулаторне комисије, а на основу обавијести Регулаторне комисије, покрене поступак избора и именовања.
- (2) До именовања другог лица, у циљу онемогућавања блокаде рада Регулаторне комисије, Влада Федерације је обавезна у року од десет дана, од дана истека мандата једног од чланова Регулаторне комисије, именовати као вршиоца дужности члана Регулаторне комисије којему је истекао мандат, док Парламент Федерације не именује новог члана.
- (3) У случају престанка мандата члана Регулаторне комисије због једног од наведених разлога из члана 29.

овог закона, у циљу онемогућавања блокаде рада Регулаторне комисије, Влада Федерације је обавезна у року од десет дана, од дана престанка мандата тог члана Регулаторне комисије, именовати вршиоца дужности члана Регулаторне комисије из реда уопсленика Регулаторне комисије, који је најквалификованији за обављање те функције и припадник је истог конститутивног народа којем је припадао члан Регулаторне комисије којем је престао мандат, док Парламент Федерације не именује новог члана.

- (4) У случају именовања из ст. (2) и (3) овог члана, Влада Федерације о истом обавјештава Парламент Федерације по хитном поступку.

Члан 31.

Финансирање и буџет Регулаторне комисије

- (1) Регулаторна комисија се финансира из прихода од регулаторних и једнократних накнада које ће наплаћивати од ималаца дозвола који се баве дјелатношћу из члана 12. овог закона и прихода од накнада за дозволе које издаје, укључујући и накнаде трошкова по основу арбитраже.
- (2) Накнаде из става (1) овог члана ће бити одређене тако да покривају трошкове Регулаторне комисије.
- (3) Вишак прихода од регулаторних и једнократних накнада из става (1) овог члана као и других накнада остварених од послова из надлежности Регулаторне комисије, у односу на финансијски план Регулаторне комисије, преноси се у приход за наредну годину.
- (4) Буџет Регулаторне комисије усваја Парламент Федерације прије почетка буџетске године, на предлог Регулаторне комисије.
- (5) Буџет Регулаторне комисије објављује се у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Члан 32.

Рад Регулаторне Комисије

- (1) Сједнице Регулаторне комисије су јавне, осим када се ради о повјерљивим информацијама и пословним тајнама, у складу са актима Регулаторне комисије.
- (2) Регулаторна комисија одлуке доноси већином гласова.
- (3) Све одлуке из надлежности Регулаторне комисије су у писаном облику и садрже основе за доношење одлука.
- (4) Одлуке Регулаторне комисије из става (3) овог члана се објављују у "Службеним новинама Федерације БиХ".
- (5) Документација Регулаторне комисије, забиљешке свих расправа и записници се чувају у складу са актима Регулаторне комисије.
- (6) Документација и забиљешке из става (5) овог члана су на располагању јавности, осим повјерљивих информација и пословних тајни, које су одређене као такве у складу са актима Регулаторне комисије.

Члан 33.

Понашање члана Регулаторне комисије по етичком кодексу

Члан Регулаторне комисије, у складу са овим Законом, актима Регулаторне комисије и етичким кодексом, не смије учествовати у гласању о питањима за која има неки директни или индиректни интерес.

Члан 34.

Обавијест члана Регулаторне комисије о сукобу интереса

Уколико у било којој фази током рада Регулаторне комисије дође до сукоба интереса неког од чланова Регулаторне комисије, тај члан је обавезан да одмах и у потпуности открије природу таквог интереса и напусти сједницу како би омогућио осталим члановима Регулаторне

комисије да расправљају о том сукобу и одреде да ли је тиме члан спречијен да учествује и одлучује на том састанку због сукоба интереса.

Члан 35.

Санкције због непоштивања етичког кодекса

Сваком члану Регулаторне комисије који поступи супротно етичком кодексу и одредбама чл. 33. и 34. овог закона престаје мандат у Регулаторној комисији.

Члан 36.

Статут Регулаторне комисије

- (1) Регулаторна комисија доноси Статут којим се уређује управљање и организација Регулаторне комисије.
- (2) Парламент Федерације даје сагласност на Статут Регулаторне комисије.
- (3) Статут Регулаторне комисије објављује се у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Члан 37.

Појединачна акта Регулаторне комисије

- (1) Појединачни акти које у оквиру своје надлежности доноси Регулаторна комисија су коначни.
- (2) Против појединачних аката Регулаторне комисије странка може покренути управни спор код надлежног суда.
- (3) Управни спор се покреће подношењем тужбе код надлежног суда.
- (4) Тужба за покретање управног спора не одгађа извршење појединачног акта против кога је покренут управни спор, уколико надлежни суд другачије не одлучи.

VIII. ОБАВЕЗА ДОСТАВЉАЊА ПОДАТАКА РЕГУЛАТОРНОЈ КОМИСИЈИ И РЈЕШАВАЊЕ СПОРОВА

Члан 38.

Достављање података и информација Регулаторној комисији

- (1) Регулаторна комисија може захтијевати од свих ималаца лиценци да осигурају документацију, податке и информације који су јој потребни за обављање послова из њене надлежности.
- (2) Ималац дозволе, на захтјев Регулаторне комисије, дужан је документовати вјеродостојност података и информација из става (1) овог члана.
- (3) Ималац дозволе је дужан достављати документацију, податке и информације из става (1) овог члана у траженом року, те сарађивати са Регулаторном комисијом.
- (4) Информације ималаца дозвола Регулаторна комисија је дужна користити само у сврху обављања послова у оквиру законом утврђене надлежности.
- (5) Ималац дозволе и Регулаторна комисија који, у обављању својих дужности, дођу до података за које се може основано претпоставити да су повјерљивог карактера, обавезни су чувати повјерљивост таквих података.

Члан 39.

Арбитража Регулаторне комисије у споровима

Ако се заинтересирани стране посебно договоре и обострано затраже, Регулаторна комисија арбитража у споровима између ималаца дозвола или имаоца дозволе и купца у вези са:

- 1) правом на снабдијевање електричном енергијом;
- 2) обавезом снабдијевања електричном енергијом;
- 3) тарифама по којима се врши снабдијевање електричном енергијом;

- 4) кашњењима или одбијањем снабдијевања električnom energijom i
- 5) kvalitetom snabdijevaња električnom energijom i pružaњem usluga s tim u vezi.

Члан 40.

Арбитражна правила и рјешавање жалби

- (1) Регулаторна комисија доноси правила и процедуре за провођење арбитраже из члана 39. овог закона, као и за рјешавање жалби корисника електроенергетског система у односу на имаоце дозвола из оквира надлежности Регулаторне комисије.
- (2) Регулаторној комисији припада право на накнаду трошкова по основу арбитраже.

IX. ПРОИЗВОДЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Члан 41.

Права и обавезе произвођача електричне енергије

- (1) Електроенергетски субјект, односно, физичко лице које обавља дјелатност производње електричне енергије има право:
 - 1) у својим производним објектима користити изворе енергије које сматра најповољнијим, производећи потребну енергију поштујући техничке карактеристике и услове заштите околине који су утврђени у дозволи и одређени прописима;
 - 2) уговарати испоруке и продају електричне енергије под условима утврђеним овим законом и другим прописима;
 - 3) приступа преносној мрежи под условима прописаним Мрежним кодексом преносног система, односно
 - 4) приступа дистрибутивним мрежама под условима који су утврђени Мрежним правилима дистрибутивног система и другим прописима.
- (2) Електроенергетски субјект, односно, физичко лице које обавља дјелатност производње електричне енергије има обавезе:
 - 1) поштовати услове из дозволе за обављање електропривредне дјелатности;
 - 2) посједовати мјерне уређаје којима се омогућује мјерење енергије и снаге која се предаје, односно преузима из мреже;
 - 3) придржавати се правила дјеловања тржишта која су прописана за тржиште електричном енергијом и
 - 4) задовољавати и поштовати прописане техничке, погонске услове, услове из водне дозволе, као и услове заштите околине.
- (3) Објекти за производњу електричне енергије морају задовољавати утврђене критерије заштите околине и осигурати трајну контролу утицаја на околину.

Члан 42.

Стацање статуса квалификованог произвођача

- (1) Електроенергетски субјект, односно, физичко лице које у појединачном производном објекту производи електричну енергију користећи отпад или обновљиве изворе енергије или се бави комбинираним производњом топлотне и електричне енергије, на економски примјерен начин у складу с мјерама заштите околине, може стећи статус квалификованог произвођача.
- (2) Статус квалификованог произвођача из става (1) овог члана стиче се на основу рјешења Регулаторне комисије и услова које посебним правилником прописује Регулаторна комисија, у складу са Електроенергетском стратегијом.

Члан 43.

Производња из обновљивих извора енергије и когенерације

- (1) Производња електричне енергије из обновљивих извора енергије и когенерације је од интереса за Федерацију.
- (2) Питања из области производње електричне енергије из обновљивих извора енергије и когенерације која нису регулисана овим законом, регулисана су другим законским актима који регулишу кориштење обновљивих извора и когенерације.

X. ДИСТРИБУЦИЈА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ПРИСТУП ДИСТРИБУТИВНОЈ МРЕЖИ

Члан 44.

Дистрибутивни систем

- (1) Дистрибутивни систем чине електроенергетски објекти (постројења и водови) ниског и средњег напона путем којих се врши дистрибуција електричне енергије.
- (2) Дистрибутивни систем мора бити доступан свим корисницима на објективан, транспарентан и недискриминирајући начин.

Члан 45.

Оператор дистрибутивног система

- (1) За погон, управљање, одржавање, изградњу и развој дистрибутивног система одговоран је електроенергетски субјект који посједује дозволу-лиценцу за обављање дјелатности дистрибуције (у даљем тексту: Оператор дистрибутивног система).
- (2) Оператор дистрибутивног система је дужан, на основу захтјева корисника дистрибутивног система, омогућити развођење електричне енергије кроз своју мрежу као и дистрибуцију електричне енергије на свом подручју пружања услуга, укључујући и управљање дистрибутивним системом, а све у складу са техничким могућностима дистрибутивног система.
- (3) Оператор дистрибутивног система је правно лице које обавља дјелатност дистрибуције независно од осталих електроенергетских дјелатности.

Члан 46.

Независност Оператора дистрибутивног система

- (1) Оператор дистрибутивног система који је у саставу вертикално интегрисаног предузећа, функционише независно у погледу свог правног облика, организације и доношења одлука, од других дјелатности које се не односе на дјелатност дистрибуције.
- (2) Независност Оператора дистрибутивног система из става (1) овог члана, не укључује обавезу да се власништво над средствима дистрибутивног система одвоји од вертикално интегрисаног предузећа.
- (3) Независност Оператора дистрибутивног система из става (1) овог члана осигурава се на сљедећи начин да:
 - 1) чланови управе не смију учествовати директно и индиректно у управљању у другим електропривредним дјелатностима вертикално интегрисаног предузећа,
 - 2) примјеном одговарајућих мјера обезбиједити независност, професионалност и одговорност у раду чланова управе,
 - 3) Оператор дистрибутивног система има право независног одлучивања о средствима потребним за погон, одржавање и развој дистрибутивног система.
- (4) Независност оператора дистрибутивног система из става (1) овог члана не односи се на право вертикално интегрисаног друштва да Оператору дистрибутивног система одобрава годишњи финансијски план и поставља или одређује границе задужености. Одобрени

финансијски план треба омогућити нормално функционисање дистрибутивног система.

- (5) Вертикално интегрисано друштво нема право да Оператору дистрибутивног система даје упутства у вези текућег пословања и одлучује о инвестицијама у дистрибутивни систем које не премашују услове из одобреног финансијског плана.

Члан 47.

Надлежност Оператора дистрибутивног система

Оператор дистрибутивног система електричне енергије:

- 1) осигурава поузданост рада дистрибутивног система и квалитет електричне енергије у складу са прописима који регулишу ову област;
- 2) осигурава усклађено дјеловање дистрибутивне мреже са преносном мрежом, електранама прикљученим на дистрибутивну мрежу, те прикљученим мрежама и постројењима корисника;
- 3) даје информације НОС БиХ-у које су му неопходне за обављање функције прописане посебним законом;
- 4) даје информације корисницима дистрибутивног система које су им потребне ради ефикасног приступа мрежи;
- 5) осигурава приступ дистрибутивној мрежи за треће стране према критеријима утврђеним у Мрежним правилима и
- 6) врши извођење прикључака на дистрибутивну мрежу.

Члан 48.

Планирање развоја дистрибутивне мреже

- (1) Оператор дистрибутивног система припрема краткорочне и дугорочне планове развоја и изградње дистрибутивне мреже, који су усклађени с просторним, регулационим и урбанистичким плановима, промјенама у конзуму, водећи рачуна о реалним могућностима реализације тих планова и утицају на тарифе за кориштење дистрибутивне мреже.
- (2) Планови из става (1) овог члана раде се у складу са Стратешким планом развоја.
- (3) Оператор дистрибутивног система је обавезан једном годишње НОС БиХ-у доставити изводе из планова развоја као подлоге за израду и доношење десето-годишњег плана преносних капацитета и Индикативног плана развоја производње у Босни и Херцеговини.
- (4) Регулаторна комисија на предлог Оператора дистрибутивног система одобрава планове развоја и изградње дистрибутивне мреже.
- (5) Оператор дистрибутивног система је обавезан доставити Регулаторној комисији краткорочне и дугорочне (иновирани) планове развоја и изградње дистрибутивне мреже у року од 30 дана након усвајања истих од стране надлежних органа друштва.

Члан 49.

Тајност повјерљивих података

- (1) Оператор дистрибутивног система је обавезан осигурати тајност повјерљивих пословних података које добије од других електропривредних друштава и купаца, осим ако се посебним прописом не захтијева јавно објављивање одређених података или њихова достава надлежним државним и федералним тијелима.
- (2) Подаци о могућностима кориштења дистрибутивне мреже су јавни и доступни заинтересираним лицима.

Члан 50.

Приступ дистрибутивној мрежи

- (1) Оператор дистрибутивног система дужан је свим корисницима дистрибутивне мреже омогућити објективан, транспарентан и недискриминирајући приступ дистрибутивној мрежи, према начелима регулисаног приступа треће стране, ако за то постоје технички и енергетски услови.
- (2) Оператор дистрибутивног система је дужан да при диспечирању дистрибуиране производње дати предност производним постројењима која користе обновљиве изворе енергије, или отпад или когенерацијским постројењима.

Члан 51.

Одбијање приступа дистрибутивној мрежи

- (1) Оператор дистрибутивног система може одбити приступ мрежи због ограничених техничких или погонских могућности мреже.
- (2) Свака трећа страна којој је одбијен приступ мрежи, мора бити информисана о разлозима одбијања приступа, који морају бити објективни и недискриминирајући, те чврсто утемељени и прописно поткријељени.
- (3) Трећа страна којој је одбијен приступ мрежи или је незадовољна условима за приступ, може поднијети жалбу Регулаторној комисији.

Члан 52.

Изградња директног далековода

- (1) У случају одбијања приступа дистрибутивној мрежи из члана 51. овог закона, може се дозволити изградња директног далековода са циљем да се омогући:
 - 1) свим произвођачима електричне енергије и снабдевачима електричне енергије у Федерацији да снабдијевају своје објекте, подружнице и квалификоване купце и
 - 2) свим квалификованим купцима у Федерацији, односно њиховим снабдевачима, да их снабдевају произвођачи електричне енергије и њихови добављачи.
- (2) За изградњу директног далековода електроенергетски субјект којем је одбијен приступ обавезан је прибавити претходну сагласност коју издаје Регулаторна комисија.
- (3) Услови за изградњу, погон, одржавање директних водова укључујући и прикључак на директни далековод се прописују Општим условима за испоруку електричне енергије.

Члан 53.

Мрежна правила дистрибуције

- (1) Погон и начин вођења дистрибутивне мреже у електроенергетском систему уређује се Мрежним правилима дистрибуције.
- (2) Мрежним правилима дистрибуције се посебно прописују:
 - 1) технички и други услови за прикључак корисника на мрежу;
 - 2) технички и други услови за сигуран погон електроенергетског система ради поузданог снабдијевања квалитетном електричном енергијом;
 - 3) поступци при погону електроенергетског система у кризним стањима;
 - 4) технички и други услови за међусобно повезивање и дјеловање мрежа и
 - 5) критериј за приступ мрежи.
- (3) Мрежна правила дистрибуције на предлог Оператора дистрибутивног система доноси Регулаторна комисија.

- (4) Мрежна правила дистрибуције се објављују у "Службеним новинама Федерације БиХ".
- (5) Оператори дистрибутивног система су обавезни да израде и објаве минималне критерије у погледу испуњења техничке сигурности за пројектовање и прикључење купаца на дистрибутивну мрежу, за опрему директно прикључених купаца.
- (6) Минимални критерији из става (5) овог члана су објективни, транспарентни и недискриминаторни и чине саставни дио Мрежних правила из става (1) овог члана.

Члан 54.

Ограничење дистрибуције електричне енергије
Развођење електричне енергије путем дистрибутивне мреже Оператор дистрибутивног система може ограничити само у посебним случајевима:

- 1) кад је то из разлога сигурности електроенергетског система, погонских разлога или из разлога сигурности људи оправдано, што треба посебно и доказати;
- 2) кад то прописи о заштити околине захтијевају и
- 3) кад се угрожава погон производње електричне енергије из обновљивих извора енергије, комбинираних процеса производње топлотне и електричне енергије или погон извора енергије из отпадних материја.

XI. СНАБДИЈЕВАЊЕ И ТРГОВИНА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

Члан 55.

Снабдијевање и трговина електричном енергијом

- (1) Снабдијевање електричном енергијом квалификованих и неквалификованих купаца је дјелатност независна од дјелатности дистрибуције и укључује: куповину ради продаје електричне енергије купцима, укључујући препродају електричне енергије, обраду обрачунских елемената ради испоруке електричне енергије, обрачун потрошње електричне енергије, испоставу рачуна купцима и наплату обрачунате електричне енергије за свако обрачунско мјесто потрошње електричне енергије.
- (2) Трговина електричном енергијом је дјелатност куповине и продаје електричне енергије, искључујући продају крајњем купцу.

Члан 56.

Снабдијевање неквалификованих купаца

- (1) У склопу вршења обавезе јавне услуге снабдјевачи пружају услуге снабдијевања електричном енергијом неквалификованих /тарифних/ купаца, на регулисани начин и по регулисаним тарифним ставовима, на основу дозволе Регулаторне комисије за обављање дјелатности снабдијевања електричном енергијом првог реда.
- (2) Снабдјевачима из става (1) овог члана, у дозволи за рад, утврђује се обавеза вршења јавне услуге снабдијевања електричном енергијом.
- (3) За случај да снабдјевач неквалификованих купаца снабдијева и квалификоване купце у својству јавног снабдјевача или снабдијева квалификоване купце са којима на тржишним принципима уговара количине и цијене електричне енергије и продаје електричну енергију на тржишту, дужан је водити о томе одвојене рачуне.

Члан 57.

Снабдијевање квалификованих купаца

- (1) Снабдијевање квалификованих купаца електричном енергијом је дјелатност у којој квалификовани купац и снабдјевач који посједује дозволу за обављање дјелатности снабдијевања електричном енергијом, а којег он слободно изабере, уговарају количину, динамику и цијену електричне енергије која је предмет испоруке.
- (2) Снабдјевач квалификованог купца је дужан доставити податке о закљученом уговору из става (1) овог члана (уговорене количине и динамике испоруке) Оператору дистрибутивног система, Регулаторној комисији, НОСБиХ-у и ДЕРК-у, зависно од мјеста прикључка квалификованог купца на електроенергетску мрежу.
- (3) У случају када квалификовани купац не искористи право да одабере свог снабдјевача, или када му снабдјевач није доступан након отварања тржишта, има право на снабдијевање електричном енергијом од стране јавног снабдјевача у складу са чланом 13. став (9) овог закона.
- (4) Квалификовани купац остварује право на резервног снабдјевача у складу са чланом 13. став (9) овог закона у случају када његов одабрани снабдјевач престане да врши снабдијевање из следећих разлога:
 - 1) стечаја или ликвидације снабдјевача који га је до тада снабдијевао;
 - 2) престанка или одузимања дозволе снабдјевачу који га је до тада снабдијевао;
 - 3) да није нашао новог снабдјевача који ће га снабдијевати након престанка уговора о снабдијевању са постојећим снабдјевачем, осим ако је престанак уговора последица неизвршавања обавеза плаћања испоручене електричне енергије.
- (5) Односи између квалификованог купца и снабдјевача из ст. (3) и (4) овог члана уређују се уговором.

XII. КВАЛИФИКОВАНИ КУПАЦ

Члан 58.

Статус квалификованог купца стиче се у складу са овим законом, важећим прописима који регулишу ову област, актима ДЕРК-а и Регулаторне комисије који дефинишу обим, услове и временски распоред отварања тржишта.

Члан 59.

- (1) Квалификовани купац има право слободно изабрати снабдјевача електричне енергије.
- (2) Сви купци, изузев купаца из категорије домаћинства, имају статус квалификованог купца.
- (3) Купци из категорије домаћинства статус квалификованог купца стичу 1. јануара 2015. године.
- (4) Квалификовани купац који се прикључује на дистрибутивну мрежу је обавезан од Оператора дистрибутивног система, посједовати електроенергетску сагласност за прикључак на мрежу и закључити уговоре у складу са важећим законима и прописима.
- (5) Квалификовани купац који се прикључује на преносну мрежу обавезан је од Електропреноса БиХ исходити електроенергетску сагласност за прикључак на мрежу и закључити одговарајуће уговоре у складу са важећим законима и прописима.
- (6) Уговори из става (4) овог члана посебно се односе на:
 - 1) уговор о купопродаји електричне енергије са снабдјевачем,
 - 2) уговор о кориштењу мреже са Оператором дистрибутивног система и

- 3) уговор о прикључку на мрежу са Оператором дистрибутивног система.
- (7) Изузетно од одредби члана 57. став (1) овог закона, квалификовани купац може вршити куповину електричне енергије директно из увоза уз услов да посједује дозволу ДЕРК-а за међународну трговину.

XIII. НЕКВАЛИФИКОВАНИ КУПАЦ

Члан 60.

- (1) Неквалификовани купци снабдијевају се електричном енергијом у оквиру вршења обавезе јавне услуге, на регулисани начин и по регулисаним тарифним ставовима.
- (2) Статус неквалификованог купца и право на снабдијевање електричном енергијом по регулисаним тарифним ставовима, у пријелазном периоду, могу користити квалификовани купци из појединих категорија до рокова прописаних правилником Регулаторне комисије.
- (3) Неквалификовани купац који се прикључује на дистрибутивну мрежу обавезан је посједовати електроенергетску сагласност за прикључак на мрежу и закључити:
- 1) уговор о купопродаји електричне енергије са снабдјевачем,
 - 2) уговор о кориштењу мреже са Оператором дистрибутивног система и
 - 3) уговор о прикључку на мрежу са Оператором дистрибутивног система.
- (4) Потребне количине електричне енергије за неквалификоване купце осигуравају снабдјевачи:
- 1) од квалификованих произвођача;
 - 2) од произвођача којима је у дозволи утврђена обавеза јавне услуге;
 - 3) од независних произвођача и
 - 4) са тржишта електричне енергије.

XIV. ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИСПОРУКУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Члан 61.

Општи услови

- (1) Општим условима дефинишу се енергетски и технички услови, те економски односи између произвођача, дистрибутера, снабдјевача, корисника мреже и крајњег купца електричне енергије, укључујући и подносиоца захтјева за добијање електроенергетске сагласности.
- (2) Општи услови садрже:
- 1) дефинисане критерије квалитета и квантитета електричне енергије;
 - 2) начин и услове издавања електроенергетске сагласности;
 - 3) услове, рокове и начин закључења уговора о прикључењу/повећању/смањењу прикључне снаге, уговора о снабдијевању електричном енергијом и уговора о кориштењу дистрибутивне мреже;
 - 4) јасно и прецизно дефинисан прикључак и мјерно мјесто;
 - 5) критерије о начину прикључења новог купца /произвођача и мјесто прикључења купца/ произвођача на дистрибутивну мрежу;
 - 6) услове када се купцу може обуставити испорука или ограничити испорука електричне енергије;
 - 7) начин наплате и обрачуна електричне енергије, укључујући и методологију за утврђивање количина и цијене за обрачун електричне енергије по основу неовлаштене потрошње;

- 8) право на накнаду штете настале због: прекида у снабдијевању електричном енергијом, испоруке неквалитетне или ограничене испоруке електричне енергије;
- 9) одредбе које дефинишу односе са купцима којима се не смије обуставити испорука електричне енергије, укључујући и случајеве неплаћања потрошене електричне енергије, те начин регулисања међусобних обавеза у оваквим случајевима,
- 10) услове и начин мјерења електричне енергије и снаге и
- 11) друге односе између Оператора дистрибутивног система и корисника дистрибутивног система, као и друге односе између електропривредних субјеката и купца електричне енергије.

Члан 62.

Доношење општих услова

- (1) Опште услове за подручје Федерације доноси Регулаторна комисија.
- (2) Општи услови се објављују у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Члан 63.

Обустава снабдијевања електричном енергијом

- (1) Снабдијевање електричном енергијом може бити обустављено у случају:
 - 1) ако крајњи купац користи електричну енергију без електроенергетске сагласности или мимо мјерних уређаја или ако је самостално прикључио своје унутрашње електричне инсталације на мрежу и ако није закључио уговор о снабдијевању електричном енергијом и уговор о кориштењу дистрибутивне мреже;
 - 2) ако крајњи купац онемогућава правилно регистравање количине утрошене електричне енергије;
 - 3) ако објекат крајњег купца не испуњава прописане техничке услове и угрожава животе људи и имовину;
 - 4) ако објекти, друге непокретности и имовина (шума, воћњак, стогови сијена и сл.) крајњег купца ометају нормалну испоруку електричне енергије другим купцима;
 - 5) ако то, у складу са уговором, крајњи купац захтјева;
 - 6) ако крајњи купац без одобрења електроенергетског субјекта, преко своје инсталације, омогући другом купцу потрошњу електричне енергије;
 - 7) ако крајњи купац не извршава обавезе плаћања за испоручену електричну енергију у прописаном односно уговореном року;
 - 8) ако крајњи купац ускрати овлашћеним лицима приступ до мјерних уређаја односно до унутрашњих електричних инсталација;
 - 9) ако крајњи купац не поштује и не проводи прописане мјере штедње и рационалне потрошње електричне енергије;
 - 10) ако крајњи купац не извршава обавезе плаћања за повећану прикључну снагу у односу на одобрену и
 - 11) ако крајњи купац користи електричну енергију противно условима из електроенергетске сагласности.
- (2) У случајевима из става (1) тач. од 4) до 11) овог члана, надлежни електроенергетски субјект је дужан претходно у писаној форми упозорити крајњег купца на

недостатке односно неправилности због којих му се може обуставити испорука електричне енергије и одредити рок за отклањање недостатака, односно неправилности у складу са Општим условима.

Члан 64.

Надокнада штете

- (1) Снабдјевач или Оператор дистрибутивног система је дужан крајњим купцима надокнадити штету насталу због прекида у испоруци и усљед испоруке некавалитетне електричне енергије, која се може приписати у кривицу снабдјевачу или Оператору дистрибутивног система у складу са уговором о снабдијевању, овим Законом, Општим условима, уговорима о прикључењу/повећању прикључне снаге и уговорима о кориштењу дистрибутивне мреже.
- (2) На захтјев крајњег купца снабдјевач или Оператор дистрибутивног система процјењује штету из става (1) овог члана и предлаже крајњем купцу начин и износ надокнаде за учињену штету.
- (3) Ако крајњи купац није задовољан процјеном из става (2) овог члана, на захтјев Оператора дистрибутивног система процјену штете врши овлаштени судски вјештак електротехничке струке, односно за то овлаштена стручна институција.
- (4) Ако крајњи купац није задовољан процјеном из става (3) овог члана има право покренути судски поступак код надлежног суда.

Члан 65.

Рестриктивне мјере

- (1) Министарство доноси правилник којим се дефинишу услови, критерији, начин и поступак примјене рестриктивних мјера.
- (2) На предлог Министарства, а на основу утврђених критерија из става (1) овог члана, Влада Федерације уводи и прописује рестриктивне мјере за снабдијевање електричном енергијом за купце, или уводи посебне мјере за електроенергетске субјекте у Федерацији у случају:
 - 1) више силе која угрожава рад електроенергетског система;
 - 2) погонског догађаја којим је угрожена сигурност људи и поузданост снабдијевања електричном енергијом и
 - 3) неочекиваних поремећаја на међународном и унутрашњем тржишту електричне енергије којим је угрожена поузданост снабдијевања електричном енергијом.
- (3) Рестриктивне мјере које се могу прописати су:
 - 1) ограничење испоруке електричне енергије за све или поједине категорије купаца;
 - 2) ограничење увоза или извоза електричне енергије или прописивање посебних услова за увоз или извоз електричне енергије и
 - 3) прописивање обавезе вршења јавне услуге производње електричне енергије и снабдијевања електричном енергијом.
- (4) Рестриктивне мјере се доносе посебним актом Владе Федерације на одређени временски период и објављују се у "Службеним новинама Федерације БиХ".

XV. ЗАБРАНА ПРИКЉУЧКА НА МРЕЖУ И НЕДОЗВОЉЕНЕ РАДЊЕ

Члан 66.

Забрана прикључења

Забрањено је прикључење на електроенергетску мрежу без одобрења.

Члан 67.

Услови прикључења

Оператор дистрибутивног система дужан је на објективан, транспарентан и недискриминаторан начин прикључити на своје објекте све заинтересоване купце/произвођаче, ако за то постоје технички и енергетски услови.

Члан 68.

Привремено прикључење

- (1) Није дозвољено прикључење на дистрибутивну мрежу објекта изграђених без грађевинске дозволе.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, Оператор дистрибутивног система може извршити привремено прикључење бесправно изграђених објеката на дистрибутивну мрежу, уз писмену сагласност органа управе надлежног за издавање грађевинске дозволе, у слиједећим случајевима:
 - 1) ако је изграђени објекат на подручју гдје нису донесени плански документи;
 - 2) ако је изграђени стамбени објекат усељен и
 - 3) ако је изграђени објекат у поступку легализације.
- (3) Привремено прикључење из става (2) овог члана се врши по идентичној процедури која се проводи за стални прикључак, до испуњена услова за стални прикључак, у року од 12 мјесеци који је утврђен у писаној сагласности органа управе надлежног за издавање грађевинске дозволе.
- (4) Рок из става (3) овог члана може се продужити за додатних 12 мјесеци.
- (5) У случају да се у року из ст. (3) и (4) овог члана не испуне услови за стални прикључак објекта, на захтјев органа управе надлежног за издавање грађевинске дозволе, извршиће се искључење објекта из става (2) овог члана без права на надокнаду штете.

Члан 69.

Забрана приступа

Забрањен је неовлаштен улазак или приступ електроенергетским објектима, постројењима или електричним водовима који су видно означени знацима забране уласка, приступа или опасности.

Члан 70.

Недозвољене радње

- (1) Ко неовлаштено преузима електричну енергију, као и врши преправке електричних инсталација или мјernih уређаја корисника којим се онемогућава правилно регистровање потрошње електричне енергије у циљу неовлаштеност кориштења електричне енергије, чини кривично дјело крађе кажњиво по кривичном закону.
- (2) Ко неовлаштено преправља електричне уређаје, мјерне урађаје и инсталације које нису у надлежности корисника чини кривично дјело кажњиво по кривичном закону.
- (3) Ометање или онемогућавање овлаштених лица у оквиру обављања електропривредне дјелатности представља недозвољену радњу која подлијеже санкционисању.

Члан 71.

Надокнада штете

- (1) Штету коју учини недозвољеним радњама из чл. 69. и 70. овог закона, починилац је обавезан надокнадити у складу са законом и Општим условима.

XVI. ИЗГРАДЊА, КОРИШТЕЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИХ ОБЈЕКТА

Члан 72.

Изградња, кориштење и одржавање електроенергетских објеката

Електроенергетски објекти, уређаји, водови и постројења електроенергетских субјеката, физичких лица и купаца се граде, користе и одржавају у складу са важећим прописима, стандардима и техничким нормативима који се односе на ту врсту објеката, као и прописима којима су утврђени услови у погледу заштите животне средине, и не смију угрожавати сигурност људи и имовине.

Члан 73.

Рјешавање имовинско правних односа

- (1) Прије почетка изградње електроенергетских објеката инвеститор је дужан ријешити имовинско-правне односе.
- (2) На објекте чији су имовинско-правни односи уређени у складу са ставом (1) овог члана, електроенергетски субјект није дужан плаћати посебне накнаде осим накнаде за концесију и накнада утврђених другим законима, а у случају настанка штетног догађаја дужан је учињену штету надокнадити.
- (3) Електроенергетски субјект који обавља своју дјелатност као јавну услугу има право своје инсталације постављати у јавне површине као и у путном појасу путне инфраструктуре без накнаде у складу са важећим техничким и другим прописима, уз обавезу прибављања сагласности од институција надлежних за управљање јавним површинама.

Члан 74.

Права и дужности власника некретнина на којима се граде или су изграђени објекти

- (1) Власници некретнина на којима се граде, или су изграђени електроенергетски објекти, у случају настанка штете, имају право на накнаду исте у складу са законом.
- (2) Власници, законски корисници и посједници некретнина дужни су да омогуће електроенергетским субјектима приступ до некретнине и на некретнини на којој се налазе или граде електроенергетски објекти или њихови дијелови, ради извођења радова на изградњи, реконструкцији, одржавању, контроли исправности објеката, уређаја, постројења и опреме или извођења других неопходних радова укључујући и радове на отклањању кварова, одржавању трасе и заштитних коридора далековада, те крчењу и уклањању дрвећа и другог растиња које угрожава сигурност и рад електроенергетског система.
- (3) Уколико електроенергетски субјект из става (2) овог члана извођењем радова и пролазом кроз некретнину до објекта учини штету, дужан је исту надокнадити.
- (4) Електроенергетски субјект из ст. (2) и (3) овог члана процјењује штету из става (3) овог члана и предлаже власнику некретнине износ накнаде.
- (5) Ако власник некретнине није задовољан проценом и износом предложене накнаде из става (4) овог члана, на захтјев електроенергетског субјекта, процјену штете врши овлаштени судски вјештак одговарајуће струке, односно за то овлаштена стручна институција.
- (6) Уколико власник некретнине није задовољан проценом из става (5) овог члана има право покренути судски поступак код надлежног суда.

Члан 75.

Право приступа електроенергетским објектима и одржавању трасе

- (1) Ради одржавања или отклањања кварова на електроенергетским објектима изграђеним на некретнини која нема директан приступ са јавног пута, електроенергетски субјекти имају право пролаза преко тог земљишта у складу са ст. (2) и (3) члана 74. овог закона.
- (2) Ради сигурног рада и кориштења изграђених електроенергетских објеката, електроенергетском субјекту припада право на одржавање истих, укључујући и радове на одржавању трасе и заштитних коридора далековада крчењем или уклањањем дрвећа и другог растиња без накнаде власнику.
- (3) Ради обављања активности из става (2) овог члана на земљишту на којем је раније обављена чиста сјеча, за крчење и уклањање дрвећа и другог растиња, електроенергетском субјекту није потребно прибављање нове дозволе за сјечу.

Члан 76.

Забрана извођења радова који ометају обављање електропривредних дјелатности

- (1) Забрањена је изградња објеката који нису у функцији обављања електропривредних дјелатности, као и извођење других радова испод, изнад и поред електроенергетских објеката којим се омета и онемогућава обављање дјелатности производње или преноса или дистрибуције електричне енергије или се угрожава рад и функционисање електроенергетских објеката.
- (2) Власници, корисници и посједници некретнина које се налазе испод, изнад и поред електроенергетских објеката не смију вршити радове или друге радње којима се омета и онемогућава обављање дјелатности из става (1) овог члана (производње или преноса или дистрибуције електричне енергије) или се угрожава рад и функционисање електроенергетских објеката, без претходног одобрења електроенергетског субјекта, који је власник, односно корисник електроенергетског објекта.
- (3) Ако је на непрописном растојању изграђен објект без сагласности електроенергетског субјекта, исти је дужан, од надлежног органа локалне управе, захтијевати уклањање објекта.
- (4) У случају да надлежни орган локалне управе не изврши уклањање објекта из става (3) овог члана, електроенергетски субјект може покренути тужбу код надлежног суда.

Члан 77.

Забрањене активности у близини електроенергетских објеката

Забрањено је засађивање дрвећа и другог растиња на земљишту, изнад, испод, у траси или на удаљености са које се може угрозити сигурност електроенергетских објеката, електроенергетских водова, постројења и уређаја, као и људски животи и имовина.

Члан 78.

Изградња производних објеката

- (1) Објекте и постројења за производњу електричне енергије могу градити домаћа и страна правна и физичка лица под условима прописаним овим и другим законима.
- (2) Електроенергетски објекти се граде у складу са Законом о просторном планирању и кориштењу земљишта на нивоу Федерације Босне и Херцеговине

- ("Службене новине Федерације БиХ" бр. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 и 45/10) техничким и другим прописима и прописима утврђеним овим законом.
- (3) Изградња нових и реконструкција постојећих објеката за производњу електричне енергије из надлежности Федерације обухвата:
- 1) хидроенергетски објекти инсталисане снаге изнад 5 MW и за неколико хидроенергетских објеката инсталисане снаге веће од по 2 MW, који слиједи један иза другог на растојању од 2 км,
 - 2) термоелектране и остала постројења са сагоривањем са топлотним излазом од 50 MW, и више,
 - 3) постројења за искориштавање погонске снаге вјетра инсталисане снаге од 2 MW и више,
 - 4) постројења за искориштавање енергије сунца инсталисане снаге од 1 MW и више и
 - 5) остале електране инсталисане снаге 5 MW и више.
- (4) Изградњи производних електроенергетских објеката претходи издавање Енергетске дозволе утврђене овим законом.
- (5) За производне електроенергетске објекте који су у надлежности кантона Енергетску дозволу издаје Министарство.
- (6) За производне електроенергетске објекте из става (3) а чија је инсталисана снага једнака или виша од 30 MW, Енергетску дозволу издаје Министарство уз претходну прибављену сагласност Владе Федерације и Парламента Федерације.
- (7) За производне електроенергетске објекте из става (3) а чија је инсталисана снага мања од 30 MW, Енергетску дозволу издаје Министарство уз претходну прибављену сагласност Владе Федерације.

Члан 79.

Издавање енергетске дозволе

- (1) На предлог Министарства, Влада Федерације доноси уредбу којом се уређује и дефинише поступак, критерији, форма и садржај захтјева за издавање Енергетске дозволе.
- (2) Пропис из става (1) овог члана доноси Влада Федерације у року не дужем од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.
- (3) Поступак издавања Енергетске дозволе врши се у складу са критеријима који су транспарентни и недискриминаторни.
- (4) Подносиоци захтјева за издавање Енергетске дозволе ће се у писаној форми обавијестити о разлозима у случају одбијања издавања дозволе.
- (5) Разлози из става (4) овог члана морају бити објективни и недискриминирајући, чврсто утемељени и прописно поткријељени.
- (6) Енергетском дозволом се носиоцу дозволе утврђује обавеза да примјењује савремене технологије у изградњи и кориштењу електроенергетског објекта.

Члан 80.

Јавно надметање

- (1) Јавно надметање за изградњу нових производних објеката се покреће у случају када се путем издавања Енергетских дозвола не може осигурати планирана реализација и динамика предвиђена Стратешким планом и програмом развоја и кориштења обновљивих извора енергије (у даљем тексту: ОИЕ) у Федерацији и када се јавно надметање утврди у издатој Енергетској дозволи.

- (2) На предлог Министарства Влада Федерације доноси пропис којим се дефинише и уређује поступак јавног надметања из става (1) овог члана.
- (3) Одлуке о одабиру инвеститора и додјели права изградње доноси Влада Федерације уз сагласност Парламента Федерације.

Члан 81.

Реконструкција електроенергетских објеката

- (1) Реконструкција електроенергетских објеката и постројења врши се у складу са Законом о просторном планирању и кориштењу земљишта на нивоу Федерације Босне и Херцеговине, техничким прописима и овим законом, као и законском регулативом кантона.
- (2) Реконструкцијом електроенергетских објеката не сматра се:
 - 1) замјена стројева и уређаја без промјене снаге и напона;
 - 2) замјена водича надземних водова с водичима истог пресека или за један пресјек више поштујући техничке прописе;
 - 3) замјена једног или више стубова уколико се нови стубови постављају на локацији - мјесту стубова који се мијењају;
 - 4) замјена енергетских каблова без промјене напонског нивоа;
 - 5) уградња уређаја у постојеће објекте којима се осигурава управљање, сигнализација, мјерење и заштита и
 - 6) извођење и других радова које прописом утврди надлежно федерално министарство.
- (3) Извођење радова из става (2) овог члана, као и израда прикључка и мјерног мјеста на нисконапонску мрежу, не подлијежу обавези исходавања дозвола за градњу.

XVII. ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ЕЛЕКТРОДИСТРИБУТИВНУ МРЕЖУ

Члан 82.

Прикључак на мрежу, приступ мјерном мјесту и преузимање мјерног уређаја

- (1) Крајњи купац/произвођач може прикључити свој објекат, уређаје или трошила само на основу електроенергетске сагласности коју, на поднесени захтјев, издаје надлежни Оператор дистрибутивног система, у складу са Општим условима.
- (2) Крајњи купац/произвођач електричне енергије дужан је омогућити овлашћеним лицима несметан приступ у сврху уградње и блембирања мјерних уређаја, читања стања мјерила, замјене мјерних уређаја и опреме, те контролу мјерних уређаја и опреме.
- (3) Оператор дистрибутивног система може преузети у власништво мјерне уређаје из става (2) овог члана, која су у власништву купаца, а када му то постојећи крајњи купац понуди у складу са Општим условима.
- (4) Ако постојећи крајњи купац, који је инвестирао у прикључак и мјерно мјесто, не жели пренијети власништво над прикључком и припадајућим мјерним мјестом Оператору дистрибутивног система, дужан је да:
 - 1) сноси трошкове редовног и инвестиционог одржавања властитог прикључка,
 - 2) сноси трошкове одржавања и баждарења мјерних уређаја,
 - 3) писаним захтјевом затражи интервенцију за отклањање било каквог квара на прикључку, те о властитом трошку сноси отклањање квара.

- (5) Одржавање прикључка из става (4) овог члана врши Оператор дистрибутивног система.

Члан 83.

Накнаде за прикључење на дистрибутивну мрежу

- (1) За прикључење новог објекта на дистрибутивну мрежу или повећање прикључне снаге постојећег објекта, крајњи купац/произвођач плаћа Оператору дистрибутивног система накнаду за прикључење или повећање прикључне снаге постојећег објекта.
- (2) Начин за одређивање накнаде за прикључење утврђује се Општим условима и Методологијом за израчунавање накнада и дефинисање рокова и услова за прикључак на дистрибутивну мрежу коју доноси Регулаторна комисија.
- (3) Износ накнада за прикључење према методологији из става (2) овог члана утврђује Регулаторна комисија.
- (4) Питање уклапања и прикључка новог објекта на преносну мрежу или повећање прикључне снаге постојећег објекта крајњег купца/произвођача прикљученог на преносну мрежу је у надлежности НОСБиХ-а и компаније Електропренос БиХ.
- (5) Крајњи купац има право затражити смањење раније одобрене прикључне снаге, а Оператор дистрибутивног система му то право може омогућити без плаћања накнаде у складу са одредбама Општинских услова.

XVIII. ИЗДАВАЊЕ ДОЗВОЛА

A./ Дозвола за обављање дјелатности – дозвола за рад

Члан 84.

- (1) Регулаторна комисија прописује критерије, услове и поступак за издавање дозволе за обављање електропривредних дјелатности из члана 12. став (1) овог закона (у даљем тексту: дозвола за рад).
- (2) Регулаторна комисија издаје дозволу за рад на основу поднесеног захтјева и потребне документације.
- (3) Носилац дозволе за рад дужан је испуњавати обавезе утврђене дозволом за рад.

Члан 85.

- (1) Електроенергетски субјекти који обављају или желе обављати једну или више електропривредних дјелатности, као и физичка лица која обављају или желе обављати дјелатност производње електричне енергије обавезни су имати, односно, прибавити дозволу за рад.
- (2) Изузетно од одредби из става (1) овог члана, обавези прибављања дозволе за рад за обављање дјелатности производње електричне енергије, по скраћеном поступку којег прописује Регулаторна комисија, подлијежу физичка лица из члана 12. став (3) овог закона која су основана у складу са Законом о обрту и сродним дјелатностима ("Службене новине Федерације БиХ", број 35/09) и која ће ту дјелатност обављати у статусу обртника, у објектима инсталисане снаге до 23 kW.
- (3) Изузетно од одредби из става (1) овог члана, производња електричне енергије за властите потребе из члана 12. став (4) овог закона не подлијеже обавези прибављања дозволе за рад за обављање дјелатности производње електричне енергије.

Члан 86.

- (1) Електроенергетски субјект који се бави једном или више електропривредних дјелатности из члана 12. став (1) овог закона је носилац дозволе за рад за сваку појединачну дјелатност.
- (2) Носилац дозволе за рад из става (1) овог члана може, актом о оснивању или уговором, пренијети своју

дозволу за рад на једно или више друштва у његовој својини, а која се баве истом дјелатношћу, о чему је дужан, претходно, путем захтјева затражити и прибавити сагласност Регулаторне комисије.

- (3) Уколико носилац дозволе за рад из става (1) овог члана намјерава пренијети своју дозволу на друго правно лице, дужан је поднијети захтјев за пренос дозволе Регулаторној комисији.
- (4) Друго правно лице из става (3) овог члана је обавезно прибавити дозволу за рад или сагласност за пренос од Регулаторне комисије.
- (5) Носилац дозволе за рад из става (1) овог члана, који има закључен уговор о концесији, дозволу за рад може пренијети на друго правно лице из става (4) овог члана само у случају да је претходно ријешено питање преноса уговора за ту концесију у складу са Законом о концесијама.

Члан 87.

- (1) Дозвола за рад се издаје под условима да електроенергетски субјект односно физичко лице:
- 1) располаже постројењима, уређајима и опремом, испуњава техничке, економско-финансијске, сигурносне, еколошке и друге услове, те својим капацитетом осигурава сигурно снабдијевање купаца квалитетном електричном енергијом;
 - 2) запошљава стручно оспособљен кадар за обављање дјелатности и
 - 3) испуњава и друге прописане услове.
- (2) Регулаторна комисија издаје, обнавља, преноси или одузима дозволе за рад у складу са процедурама прописаним посебним актима Регулаторне комисије, поштујући начела хитности поступка.
- (3) Регулаторна комисија прати и надгледа извршавање одредби и услова из издатих дозвола за рад.
- (4) Дозвола за рад за производњу издаје се на период до 30 година, дозвола за рад за дистрибуцију до 50 година.
- (5) Након истека рока из става (4) овог члана, уколико дозвола није обновљена или пренесена или објекат буде кориштен у друге намјене, носилац дозволе мора демонтирати и уклонити све објекте и земљиште вратити у првобитно стање у складу са условима из дозволе за рад.
- (6) Уколико ималац дозволе не поступи у складу са ставом (5) овог члана дужан је осигурати средства или обезбједити гаранцију на износ средстава са којима ће се извршити демонтажа и уклањање свих објеката и земљиште вратити у првобитно стање.
- (7) Висину средстава потребних за намјену из става (5) овог члана, утврђује Министарство.
- (8) У изузетним случајевима и ако је то у општем интересу Федерације, Влада Федерације, на предлог Министарства, може носиоца дозволе ослободити обавезе из става (5) овог члана.
- (9) Услове под којима се носилац дозволе ослобађа обавезе из става (5) овог члана прописује Министарство.

Члан 88.

- (1) Захтјев за издавање, обнову, измјену, допуну или пренос дозволе за рад подноси се Регулаторној комисији.
- (2) Дозволом се утврђује рок у којем је ималац дозволе за рад дужан започети са обављањем дјелатности за коју је дозвола издата.

Б./ Претходна сагласност за изградњу директног далековода

Члан 89.

- (1) Изградња директног далековода из члана 52. овог закона, подлијеже издавању претходне сагласности за изградњу коју издаје Регулаторна комисија у складу са законом.
- (2) Претходна сагласност за изградњу директног далековода претходи издавању одобрења за грађење од надлежног органа управе.

Члан 90.

- (1) Услове и критерије за издавање претходне сагласности из члана 89. став (1) овог закона доноси Регулаторна комисија.
- (2) Услови и критерији из става (1) овог члана су објективни, транспарентни и недискриминирајући.

Ц./ Дозвола за трговину и снабдијевање

Члан 91.

- (1) Дозвола за снабдијевање и трговину електричном енергијом издаје се као:
 - 1) Дозвола за снабдијевање електричном енергијом - Дозвола I реда
 - 2) Дозвола за снабдијевање електричном енергијом - Дозвола II реда.
- (2) Дозвола I реда издаје се подносиоцима захтјева, односно електроенергетским субјектима из члана 12. став (2) овог закона, који се оснивају у складу са Законом о привредним друштвима за снабдијевање неквалификованих купаца и за снабдијевање квалификованих купаца путем јавног снабдјевача.
- (3) Дозвола II реда издаје се подносиоцима захтјева, односно електроенергетским субјектима из члана 12. став (2) овог закона, који се оснивају у складу са Законом о привредним друштвима, а који обављају дјелатност:
 - 1) производње електричне енергије и врше продају електричне енергије,
 - 2) снабдијевања квалификованих купаца и трговине електричне енергије на унутрашњем тржишту.
- (4) Носиоцу Дозволе I реда може се издати и Дозвола II реда уз услов да се припадајуће дјелатности воде рачуноводствено одвојено.
- (5) Дозвола II реда важи на цијелој територији Босне и Херцеговине.
- (6) Дозволе из става (1) овог члана издају се на период до пет година.
- (7) По истеку рока важења дозволе из става (6) овог члана, на захтјев носиоца дозволе, Регулаторна комисија може одобрити њено продужење.
- (8) Дозвола I реда садржи обавезе у вези:
 - 1) уредног снабдијевања електричном енергијом неквалификованих/тарифних купаца као и квалификованих купаца путем јавног снабдјевача, укључујући и кориснике универзалне услуге;
 - 2) уговарања испоруке електричне енергије стандардног квалитета;
 - 3) придржавања прописаних тарифа електричне енергије купцима из тачке 1) овог става и економичне куповине електричне енергије;
 - 4) пружања информација Регулаторној комисији и
 - 5) сталног побољшања функције малопродаје електричне енергије.

- (9) Дозвола II реда садржи обавезе у вези:

- 1) информисања Оператора дистрибутивног система и НОСБиХ-а о куповини и продаји електричне енергије;
 - 2) уговарања испоруке електричне енергије стандардног квалитета и
 - 3) пружања информација Регулаторној комисији и ДЕРК-у.
- (10) Носилац дозволе првог и другог реда је овлаштен да обустави испоруку електричне енергије купцима који не плаћају своје обавезе поводом тих испорука, изузев купаца обухваћених Програмом заштите угрожених купаца, као што је то одређено од стране Регулаторне комисије.

Д./ Поступак за издавање дозвола

Члан 92.

- (1) Поступак издавања дозвола је јаван и води се у складу са објективним и јавности познатим критеријима на недискриминирајући и транспарентан начин.
- (2) Прије издавања дозвола, Регулаторна комисија је дужна, о условима прописаним у нацрту дозволе, извршити консултације са заинтересираним странама кроз процес јавне расправе.
- (3) Подносилац захтјева мора бити информисан о разлозима за одбијање издавања дозволе. Разлози морају бити објективни, недискриминирајући, чврсто утемељени и прописно поткријељени.

Члан 93.

- (1) У посебним случајевима када је то од јавног интереса, Регулаторна комисија може мијењати услове прописане дозволом.
- (2) Регулаторна комисија је дужна, својим актом, прописати посебне случајеве у којима се мјењају услови прописани дозволом.
- (3) Прије доношења одлуке о промјени услова у дозволи, Регулаторна комисија ће узети у обзир њене ефекте тј. користи и недостатке које та промјена може проузроковати по имаоца дозволе.
- (4) Регулаторна комисија може измијенити услове у дозволи на основу поднесеног захтјева имаоца дозволе или на властиту иницијативу.

XIX. УПРАВНИ НАДЗОР И ИНСПЕКЦИЈА

Члан 94.

Управни надзор

- (1) Управни надзор обухвата надзор над примјеном одредби овог закона и других прописа, надзор над обављањем послова одређених овим законом, надзор над законитошћу управних и других аката које доносе надлежни органи као и надзор над њиховим поступањем обавља Министарство и Регулаторна комисија, свако у оквиру својих надлежности, у складу са овлаштењима прописаним овим законом, Законом о организацији органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 35/05) и Законом о управном поступку ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/98 и 48/99). Ово не искључује и сарадњу са другим надлежним органима и организацијама.

Члан 95.

Инспекцијски надзор

- (1) Овим законом уређују се послови инспекцијског надзора над извршавањем закона и других прописа из области електроенергетике који се примјењују на

- територији Федерације (у даљем тексту: инспекцијски надзор).
- (2) Инспекцијски надзор обухвата надзор над примјеном овог закона, других прописа и општих аката, стандарда, техничких норматива и норми квалитета које се односе на пројектовање, грађење, односно реконструкцију, ремонт, одржавање и коришћење електроенергетских објеката, инсталација, постројења и опреме у тим објектима, као и на квалитет испоруке електричне енергије.
 - (3) Инспекцијски надзор укључује контролу изградње објеката, техничке исправности, погонске сигурности електроенергетских објеката и постројења, сигурности људи у електроенергетским објектима, као и увид у техничку и погонску документацију.
 - (4) Послови инспекцијског надзора врше се код произвођача опреме, извођача радова и корисника електроенергетских објеката, постројења и уређаја који са електричним инсталацијама чине технолошку цјелину и намјењени су за производњу, пренос, дистрибуцију и коришћење електричне енергије (у даљем тексту: електроенергетски објекти и постројења).

Члан 96.

- (1) Послови инспекцијског надзора над електроенергетским објектима и постројењима из члана 98. овог закона врше се приликом планирања, пројектовања, производње, изградње, реконструкције, ремонта електроенергетских објеката и постројења, уградњавања електричних уређаја, инсталација и трошила и њихове употребе.
- (2) Послови инспекцијског надзора обухватају контролу квалитета електричне енергије, употребе и одржавања електроенергетских постројења у циљу оцјене њихове техничке исправности, погонске спремности, безбједности погона, погонског и другог особља, рационалне употребе електричне енергије и провођења мјера ограничења потрошње електричне енергије.

Члан 97.

- (1) Послове инспекцијског надзора из члана 96. овог закона врше Федерална управа за инспекцијске послове и кантонални органи управе надлежни за послове инспекцијског надзора над електроенергетским објектима и постројењима, у складу са овим законом, Законом о инспекцијама у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 69/05), одговарајућим кантоналним законима, Законом о организацији органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине а по поступку утврђеном Законом о управном поступку.
- (2) Послове инспекцијског надзора из надлежности Федерације, врше Федерална управа за инспекцијске послове, Инспекторат техничке инспекције, односно федерални инспектори електроенергетике (у даљем тексту: федерални инспектор), а послове из надлежности кантоналних органа управе врше кантоналне управе за инспекцијске послове, односно кантонални инспектори електроенергетике (у даљем тексту: кантонални инспектор).

Члан 98.

Надлежности у вршењу инспекцијског надзора

- (1) Федерални инспектор врши послове инспекцијског надзора над:
 - 1) електроенергетским објектима и постројењима за производњу електричне енергије из члана 78. став (3) овог закона,
 - 2) електроенергетским објектима и постројењима за пренос и дистрибуцију електричне енергије напона 35 kV и вишег,
 - 3) електроенергетским објектима и постројењима напона 20 и 10 kV и нижег, која се налазе у објектима који им припадају по надлежности, а чији је примарни напон 35 kV и виши,
 - 4) потрошачима електричне енергије снаге 3,5 MVA и веће,
 - 5) техничким управљањем електроенергетским системом,
 - 6) корисницима електричне енергије прикљученим на преносну мрежу.
- (2) Остали електроенергетски објекти и постројења, осим објеката и постројења из става (1) овог члана, сматрају се локалним електроенергетским објектима и постројењима, у смислу овог закона, и у надлежности су кантоналног инспектора.

Члан 99.

- (1) Федерални и кантонални инспектори именују се у складу са Законом о државној служби у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 и 4/12)
- (2) За федералног или кантоналног инспектора електроенергетике (у даљем тексту: надлежни инспектор) може се поставити лице које, поред услова прописаних Законом о инспекцијама у Федерацији Босне и Херцеговине, има завршен факултет, односно VII/1 степен стручне спреме или високо образовање другог циклуса Болоњског система студија електроенергетског смјера, са положеним стручним испитом и радним искуством од најмање три године на пословима пројектовања, производње, уградње или експлоатације електроенергетских објеката и постројења, након положеног стручног испита.

Члан 100.

У вршењу инспекцијског надзора федерални инспектори остварују сарадњу са кантоналним инспекторима у питањима која су од заједничког интереса за вршење инспекцијског надзора над електроенергетским објектима и постројењима и пружају им стручну помоћ.

Члан 101.

Дужности корисника односно инвеститора електроенергетских објеката и постројења

- (1) Корисник, односно инвеститор електроенергетских објеката и постројења је дужан у поступку прибављања рјешења о одобрењу за грађење објеката и постројења доставити пројектну документацију Министарству или кантоналном органу управе надлежном за енергију који, својим актом, утврђују усклађеност документације са овим законом и другим прописима.
- (2) Корисник, односно инвеститор објеката и постројења дужан је у поступку ремонта, санације и реконструкције објеката и постројења из члана 98. став (1) овог закона, у року од 15 дана прије почетка радова, обавјестити федерални орган управе надлежан за послове електроенергетске инспекције о планираним радовима, уградњи нових, реконструкцији, промјени намјене или стављању трајно ван погона дијела или цијелог објекта и постројења.
- (3) Обавијест из става (2) овог члана, између осталог, треба обавезно да садржи опис планираних радова и основне техничке карактеристике нових, односно,

узрока стављања ван погона цијелих или дијелова постојећих објеката и постројења.

- (4) За остале локалне електроенергетске објекте и постројења, корисник, односно инвеститор подноси обавјест кантоналном органу управе надлежном за послове електроенергетске инспекције на начин и у року седам дана прије почетка радова.

Члан 102.

- (1) Корисник, односно инвеститор електроенергетских објеката и постројења је дужан, прије подношења захтјева за издавање одобрења за употребу објекта и постројења, писано обавијестити надлежног инспектора о завршетку изградње.
- (2) Корисник, односно инвеститор не може отпочети са кориштењем објекта и постројења прије извршеног техничког пријема и издавања рјешења о одобрењу за употребу, у складу са законом.
- (3) Ако надлежни инспектор по извршеном техничком пријему утврди да изграђени објекат или реконструисано постројење не задовољава услове утврђене законом, дужан је о томе обавијестити орган надлежан за издавање одобрења за употребу.
- (4) Корисник, инвеститор, односно субјекат који увози или ставља у промет електроенергетску опрему, апарате и уређаје који нису произведени на територији Босне и Херцеговине, а који служе за потребе електроенергетских објеката или постројења, дужан је у року од 15 дана од дана извршеног царинења опреме, апарата и уређаја обавијестити федералног инспектора и ставити на увид извјештај о извршеној контроли квалитета и доказе да производ одговара условима међународних стандарда и техничких прописа који се примјењују на територији Федерације.
- (5) Министар ће донијети упутство о начину вршења контроле из става (4) овог члана.

Члан 103.

- (1) Редован преглед електроенергетских објеката и постројења из члана 98. став (1) овог закона врши се најмање једанпут у дванаест мјесеци.
- (2) У случају оштећења, хаварије или експлозије електроенергетског објекта или постројења и ако су због тога угрожени људски животи и околина, ако пријети или је настала већа материјална штета, корисник, власник, односно инвеститор електроенергетског објекта и постројења је дужан одмах, а најкасније у року од 12 сати од настанка ових околности, обавијестити орган управе надлежан за послове електроенергетске инспекције.

Члан 104.

Права и дужности електроенергетског инспектора

У вршењу послова инспекцијског надзора из члана 98. овог закона надлежни инспектор је дужан нарочито провјерити:

- 1) да ли за електроенергетско постројење које се гради или је изграђено и за опрему која је уграђена постоји техничка документација и прописане исправе издате од надлежног органа, у складу са законом и другим прописима,
- 2) да ли корисник правилно и у складу са техничким прописима и упутствима за рад и руковање употребљава и одржава у погонски исправном и сигурном стању, електроенергетско постројење и техничку документацију постројења,
- 3) да ли лица која се баве пројектовањем, изградњом, руковањем и одржавањем електроенергетских

постројења имају прописану стручну спрему, оспособљеност и положен стручни испит,

- 4) да ли се уредно воде прописане евиденције о раду електроенергетског постројења и да ли се редовно овјеравају од стране одговорног радника,
- 5) да ли се правилно проводе техничке мјере за обуставе и ограничења у испоруци електричне енергије и осигурању квалитета испоручене електричне енергије,
- 6) да ли се електроенергетска постројења, енергија и енергенти за погон постројења користе у складу са прописима и стандардима.

Члан 105.

Права електроенергетског инспектора

- (1) Надлежни инспектор има право у вршењу послова инспекцијског надзора рјешењем наредити кориснику електроенергетског постројења да изврши одговарајућа испитивања од стране овлаштене, независне стручне организације у сврху утврђивања техничке исправности, узрока оштећења или хаварије постројења, у случајевима када се то прегледом на лицу мјеста не може утврдити.
- (2) У року од три дана од дана прибављања резултата из става (1) овог члана корисник постројења је дужан да о истим обавијести орган управе надлежан за послове електроенергетске инспекције.
- (3) Корисник постројења је дужан сносити трошкове испитивања из става (1) овог члана.

Члан 106.

- (1) Ради отклањања утврђених недостатака и неправилности надлежни инспектор ће рјешењем наредити мјере које се морају предузети у одређеном року и одредити рок у којем се, о отклањању истих, мора обавијестити орган управе надлежан за послове електроенергетске инспекције.
- (2) Против рјешења из става (1) овог члана, које је донио надлежни инспектор, може се изјавити жалба у року од осам дана од дана пријема рјешења Министарству или кантоналном органу управе надлежном за енергију.

Члан 107.

Права и дужности у погледу изрицања мјера

- (1) Надлежни инспектор има право и дужност рјешењем наредити следеће мјере:
 - 1) Обуставу изградње електроенергетских објеката и постројења у случајевима:
 1. ако се радови не изводе према одобреној пројектној документацији, техничким прописима, стандардима и нормативима што може довести у питање сигурност постројења, животе људи и проузроковати веће материјалне штете,
 2. ако у одређеном року нису отклоњене утврђене неправилности и недостаци,
 - 2) Забрану употребе или коришћења електроенергетских објеката и постројења ако њихов рад или употреба доводи или може довести у опасност живот или здравље људи, или ако њихов рад може проузроковати веће материјалне штете или ометати правилан рад других постројења и система,
 - 3) Забрану извођења радова и употребу непрописно изведених објеката у близини, поред, изнад или испод електроенергетског објекта и постројења чијим извођењем или употребом се угрожава њихов правилан рад или доводи у опасност живот

- и здравље људи, или ако то може проузроковати материјалну штету већег обима.
- (2) У случајевима из става (1) овог члана жалба не одлаже извршење рјешења.

XX. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 108.

- (1) Новчаном казном у износу од 5.000,00 КМ до 15.000,00 КМ казнит ће се за прекршај електроенергетски субјект:
- 1) ако Регулаторној комисији не достави затражене податке и информације (члан 38.);
 - 2) ако неосновано одбија издавање електроенергетске сагласности или прикључење новог купца (члан 61. став (2) тачка 2));
 - 3) ако неосновано обустави купцу испоруку електричне енергије (члан 61. став (2) тачка 6));
 - 4) ако гради и прикључује објекте у електроенергетски систем Федерације који нису у складу са прописима и утврђеним стандардима (члан 72.);
 - 5) ако као ималац дозволе не испуњава обавезе утврђене дозволом (члан 84. став (3));
 - 6) ако отпочне рад и изградњу без дозволе прописане чл. 85.-90. овог закона и
 - 7) ако врши снабдијевање или се бави трговином електричне енергије без дозволе прописане чланом 91. овог закона.
- (2) За прекршај из става (1) овог члана казнит ће се и одговорно лице у друштву новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 3.000,00 КМ.

Члан 109.

- (1) Новчаном казном у износу од 3.000,00 КМ до 15.000,00 КМ казнит ће се правно лице за прекршај :
- 1) ако неовлаштено преузима електричну енергију, преправља електричне уређује, мјерне уређаје и инсталације, без одобрења Оператора дистрибутивног система, те омета и онемогућава овлаштена лица у обављању електропривредне дјелатности (члан 70.);
 - 2) ако његови објекти нису усклађени са прописима и стандардима и ако угрожавају електроенергетски систем (члан 72.);
 - 3) ако на својој некретности онемогући приступ и одржавање електроенергетских објеката (члан 74. став (2));
 - 4) ако троши електричну енергију без или мимо мјерних уређаја и ако онемогући преглед свог објекта (члан 82.);
 - 5) ако без одобрења електропривредног друштва прикључи свој објект на електроенергетски систем (члан 82. став (1));
 - 6) ако врши засађивање дрвећа и другог растиња на земљишту изнад, испод, у траси или на удаљености са које се може угрозити сигурност електроенергетских објеката, електроенергетских водова, постројења и уређаја, као и људски животи и имовина (чл. 77. и 107. став (1) тачка 2)) и
 - 7) ако гради објекте који нису у функцији обављања електропривредних дјелатности, као и изводи друге радове испод, изнад и поред електроенергетских објеката којим се омета и онемогућава обављање дјелатности производње или преноса или дистрибуције електричне енергије или се угрожава рад и функционисање електроенергетских објеката (чл. 76. став (1) и 107. став (1) тачка 3))

- (2) За прекршај из става (1) овог члана казнит ће се и одговорно лице у друштву новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 3.000,00 КМ.

Члан 110.

- (1) Новчаном казном у износу од 200,00 КМ до 1.500,00 КМ казнит ће се лице за прекршај:
- 1) ако неовлаштено преузима електричну енергију, преправља електричне уређује, мјерне уређаје и инсталације, без одобрења Оператора дистрибутивног система, те омета и онемогућава овлаштена лица у обављању електропривредне дјелатности (члан 70.);
 - 2) ако на својој некретности онемогући приступ и одржавање електроенергетских објеката (члан 74. став (2));
 - 3) ако без одобрења електропривредног друштва прикључи свој објект на електроенергетски систем (члан 82. став (1));
 - 4) ако троши електричну енергију без или мимо мјерних уређаја и ако онемогући приступ мјерном уређају (члан 82.);
 - 5) ако врши засађивање дрвећа и другог растиња на земљишту изнад, испод, у траси или на удаљености са које се може угрозити сигурност електроенергетских објеката, електроенергетских водова, постројења и уређаја, као и људски животи и имовина (чл. 77. и 107. став (1) тачка 2));
 - 6) ако гради објекте који нису у функцији обављања електропривредних дјелатности, као и изводи друге радове испод, изнад и поред електроенергетских објеката којим се омета и онемогућава обављање дјелатности производње или преноса или дистрибуција електричне енергије или се угрожава рад и функционисање електроенергетских објеката (чл. 76. став (1) и 107. став (1) тачка 3)) и
 - 7) за неовлаштен улазак или приступ електроенергетским објектима, постројењима или електричним водовима који су видно означени знацима забране уласка, приступа или опасности (члан 69.)

Члан 111.

- (1) Новчаном казном од 3.000,00 КМ до 15.000,00 КМ казнит ће се електроенергетски субјект или друго правно лице за прекршај:
- 1) ако не обавјести надлежног инспектора о оштећењима, хаваријама или експлозијама електроенергетског објекта и постројења (члан 103.);
 - 2) ако не поступи по наређењу надлежног инспектора да изврши одговарајућа испитивања (члан 105.);
 - 3) ако настави са радом или употребом електроенергетског објекта и постројења супротно наређењу надлежног инспектора (члан 107. став (1) тачка 1) алинеја 1. и тач. 2) и 3)).
- (2) За прекршај из става (1) овог члана казниће се и одговорно лице у електроенергетском субјекту или другом правном лицу новчаном казном од 1.000,00 КМ до 3.000,00 КМ.
- (3) Заштитна мјера затварања електроенергетског објекта или постројења у трајању од три мјесеца до годину дана изрећи ће се електроенергетском субјекту или другом правном лицу:
- 1) ако не обавјести надлежног инспектора о оштећењима, хаваријама или експлозијама

электро-енергетског објекта и постројења (члан 103.),

- 2) ако не поступи по наређењу надлежног инспектора да изврши одговарајућа испитивања (члан 105.),
- 3) ако настави са радом или употребом електро-енергетског објекта и постројења супротно наређењу надлежног инспектора (члан 107. став (1) тачка 1) алинеја 1. и тач. 2) и 3)).

Члан 112.

- (1) Новчаном казном од 3.000,00 КМ до 15.000,00 КМ казнит ће се електроенергетски субјект, друго правно лице или носилац радње, за прекршај:
 - 1) ако не поступи у складу са чланом 101. став (1) овог закона,
 - 2) ако не обавјести надлежног инспектора о намјераним радовима на ремонту, реконструкцији или стављању ван погона електроенергетског објекта и постројења (члан 101. став (2)),
 - 3) ако писмено не обавјести надлежног инспектора о завршетку изградње електроенергетског објекта или постројења или ако почне са кориштењем електроенергетског објекта или постројења прије извршеног техничког пријема односно издавања рјешења о одобрењу за употребу (члан 102. ст.(1) и (2)),
 - 4) ако писмено не обавијести надлежног инспектора и не достави извјештај о контроли квалитета (члан 102. став (4)),
 - 5) ако не посједује техничку документацију (члан 104. став (1) тачка 1)),
 - 6) ако се не придржава техничких прописа, стандарда и других аката у раду, одржавању и руковању електроенергетским објектима и постројењима или неуредно води евиденције о раду електроенергетског постројења (члан 104. став (1) тач 2), 4) и 6)),
 - 7) ако не отклони недостатке или неправилности на електроенергетском објекту и постројењу, према рјешењу надлежног инспектора, или у одређеном року не обавијести надлежни орган електроенергетске инспекције о отклањању утврђених недостатака или неправилности (чл. 106. и 107. став (1) тачка 1) алинеја 2.).
- (2) За прекршај из става (1) овог члана казниће се одговорно лице у електроенергетском субјекту или другом правном лицу, као и други појединац новчаном казном од 500,00 КМ до 2.000,00 КМ.
- (3) Заштитна мјера затварања електроенергетског објекта или постројења у трајању од три мјесеца до једне године изрећи ће се електроенергетском субјекту, другом правном лицу или имаоцу радње:
 - 1) ако се не придржава техничких прописа, стандарда и других аката у раду, одржавању и руковању електроенергетским објектима и постројењима (члан 104. став (1) тач. 2) и 6)),
 - 2) ако не отклони недостатке или неправилности на електроенергетском објекту и постројењу, према рјешењу надлежног инспектора, или у одређеном року не обавијести надлежни орган електроенергетске инспекције о отклањању утврђених недостатака или неправилности (чл. 106. и 107. став (1) тачка 1) алинеја 2.).

XXI. ИЗВЈЕШТАВАЊЕ О СИГУРНОСТИ СНАБДИЈЕВАЊА

Члан 113.

Сигурност снабдијевања

- (1) Годишњи извјештај о сигурности снабдијевања електричном енергијом и очекиваној потрошњи припрема Министарство и доставља Влади Федерације до 30. јуна текуће године за претходну годину.
- (2) Извјештај из става (1) овог члана садржи:
 - 1) радну (погонску) сигурност дистрибутивних система за електричну енергију;
 - 2) опис (преглед) имплементираних рестриктивних мјера које су подузете у складу са чланом 65. овог закона;
 - 3) прогнозу биланса производње и потрошње за период од три и десет година;
 - 4) очекиване услове сигурности снабдијевања у наредне три и десет година;
 - 5) примјењене принципе у управљању загушењем у дистрибутивним системима у складу са међународним прописима;
 - 6) очекивани развој производње, снабдијевања и потрошње узимајући у обзир мјере управљања потрошњом и
 - 7) локални, национални и европски циљеви у смислу одрживог развоја.
- (3) Извјештај из става (1) овог члана објављује се на веб страници Министарства.

XXII. ПРЕСТРУКТУРИРАЊЕ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ СЕКТОРА

Члан 114.

Програм реструктурирања електроенергетског сектора

- (1) Реструктурирање постојећих електропривредних предузећа извршит ће се у складу с Програмом о реструктурирању електроенергетског сектора у Федерацији, а на основу важећих прописа, уз сагласност Парламента Федерације.
- (2) Програм о реструктурирању електроенергетског сектора у Федерацији, на предлог Министарства, доноси Влада Федерације у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.
- (3) Приватизација електропривредних предузећа може се вршити само у складу са посебним законом.

XXIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 115.

Прелазне и завршне одредбе

- (1) Регулаторна комисија за електричну енергију основана Законом о електричној енергији ("Службене новине Федерације БиХ" број 41/02, 24/05, 38/05, 61/09 и 83/11) наставља са радом према одредбама овог закона.
- (2) Чланови Регулаторне комисије именовани у складу са ранијим Законом о електричној енергији ("Службене новине Федерације БиХ" број 41/02, 24/05, 38/05, 61/09 и 83/11) наставит ће са обављањем своје функције до истека додјељеног мандата.
- (3) Регулаторна комисија је дужна ускладити одредбе Статута са одредбама овог закона у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.
- (4) Регулаторна комисија је дужна ускладити свој рад и акта са одредбама овог закона у року од 12 мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 116.

- (1) До доношења подзаконских прописа на основу овог закона примјењују се важећи подзаконски прописи.

- (2) До доношења Методологије за утврђивање накнада, рокова и услова за прикључак на дистрибутивну мрежу, те утврђивање износа накнада за прикључење или повећање прикључне снаге, примјењиват ће се важећи правилници о прикључцима које је одобрила Регулаторна комисија.
- (3) Подзаконски акти из става (2) овог члана, ће се ускладити с овим законом у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.
- (4) Подзаконски акти који проистичу из одредби овог закона ће се донијети најдаље у року од 12 мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.
- (5) Захтјеви који су примљени до ступања на снагу овог закона рјешават ће се по одредбама прописа који су важили у вријеме подношења захтјева, уколико је то за подносиоца захтјева повољније.
- (6) У складу са Одлуком Високог представника од 18. септембра 2009. године, којом је донешен Закон о измјенама и допунама Закона о електричној енергији ("Службене новине Федерације БиХ", број 61/09) а који је донио Парламент Федерације ("Службене новине Федерације БиХ", број 83/11), ЈП Електропривреда БиХ ће наставити снабдијевати Брчко Дистрикт до времена када то престану захтјевати услови тржишта електричне енергије у Босни и Херцеговини.
- (7) У складу са развојем тржишта електричне енергије у Босни и Херцеговини, постојећа електропривредна друштва у Федерацији ће наставити са производњом електричне енергије за неквалификоване купце и снабдијевањем неквалификованих купаца, а све у оквиру вршења обавезе јавне услуге.
- (8) У оквиру вршења обавезе јавне услуге постојећа електропривредна друштва у Федерацији ће обављати дјелатност дистрибуције електричне енергије.
- (9) Овлаштења по основу државног капитала у постојећим електропривредним друштвима и у друштвима која настану након реструктурирања електроенергетског сектора, вршит ће Министарство.
- (10) Министар ће, у року од четири мјесеца од дана ступања на снагу овог закона, донијети правилник о прегледу и усклађености пројектне документације у складу са чланом 101. став (1) овог закона.
- (11) Министар ће, у року од четири мјесеца од дана ступања на снагу овог закона, донијети правилник о условима које у погледу кадрова, техничке опремљености морају испуњавати привредна друштва и друга правна лица која врше монтажу, ремонт, ревизију и испитивања електроенергетских постројења и инсталација.
- (12) Министар ће, у року од пет мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, донијети правилник о утврђивању испуњавања услова за обављање периодичних прегледа, мјерења и испитивања на електроенергетским постројењима, електричним уређајима, електричним инсталацијама и издавању исправа
- (13) Министар ће, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, донијети правилник о условима и начину полагања стручних испита за раднике који раде на руковању и одржавању електроенергетских постројења, инсталација и уређаја која су у функцији

производње, преноса и дистрибуције електричне енергије.

Члан 117.

- (1) Даном ступања на снагу овог закона, на територији Федерације престаје примјена Закона о електричној енергији ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 41/02 и 38/05).
- (2) Даном ступања на снагу овог закона, на територији Федерације престаје примјена Закона о електроенергетској инспекцији ("Службене новине Федерације БиХ", број 8/02)

Члан 118.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Предједавајући
Дома народа
Парламента Федерације БиХ
Радоје Видовић, с. р.

Предједавајући
Представничког дома
Парламента Федерације БиХ
Фехим Шкаљић, с. р.

FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH/UNUTARNJIH POSLOVA

1456

Na osnovu člana 79. stav 1. tačka 2) Zakona o matičnim knjigama ("Службене новине Федерације БиХ", број 37/12), federalni ministar unutrašnjih poslova donosi

PRAVILNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O OBRASCIMA MATIČNIH KNJIGA I DRUGIM AKTIMA IZ MATIČNIH KNJIGA

Члан 1.

U Pravilniku o obrascima matičnih knjiga i drugim aktima iz matičnih knjiga ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 86/12, 25/13, 36/13 и 45/13) u članu 15. iza stava 1. dodaje se novi stav 2., koji glasi:

"Licima koja imaju prebivalište u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine uvjerenje iz stava 1. ovog člana izdaje se na Obrascu broj 13B, koji se nalazi u prilogu ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio."

U stavu 3. riječi: "st. 1. i 2. ovog člana" zamjenjuju se riječima: "st. 1., 2. i 3. ovog člana".

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

Члан 2.

U članu 24a. stavu 2. Obrazac broj 14C zamjenjuje se novim Obrascem broj 14C, a koji se nalaze u prilogu ovog pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Члан 3.

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Службеним новинама Федерације БиХ".

Broj 01-03-02-1-176
20. augusta/kolovoza 2013. godine
Sarajevo

Ministar
Predrag Kurteš, с. р.